

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Důsledky vojenského převratu v Myanmaru na čínský nelegální
obchod s drogami**

**The consequences of Myanmar coup on the Chinese illegal drug
trade**

OLMOUC 2023, Markéta Friedlová

Vedoucí diplomové práce: Filip Kraus, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Důsledky vojenského převratu v Myanmaru na čínský nelegální obchod s drogami vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne 28.06.2023, Markéta Friedlová

Anotace

Abstrakt

V roce 2022 došlo v Myanmaru k zásadnímu nárůstu pěstování i prodeji drog. V této práci se pokusím blíže přiblížit historické souvislosti pěstování drog ve Zlatém trojúhelníku, přičemž se detailně zaměřím právě na Myanmar. Následně vysvětlím okolnosti, za kterých došlo v únoru roku 2021 v Myanmaru k vojenskému převratu, který byl jedním z rozhodujících faktorů zvýšené produkce drog v roce 2022. Dále se podívám na oficiální průzkumy, které uskutečnil Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) v letech 2020, 2021, a 2022 v Myanmaru, pokusím se je mezi sebou porovnat a zjistit k jakým trendům v těchto letech v pěstování drog docházelo. V neposlední řadě se podívám na výsledky zabavování drog v Hong Kongu a v Čínské lidové republice za posledních pár let a dám je do souvislostí s výsledky průzkumů UNODC. Díky tomu, že obchod s drogami je černý trh a nikde nejsou k dispozici oficiální čísla, je těžké některé výsledky potvrdit.

Klíčová slova

Myanmar, vojenský převrat, ČLR, obchod s drogami, Zlatý trojúhelník

Abstract

In 2022, there was a substantial increase in both drug cultivation and sales of drugs in Myanmar. In this paper, I will attempt to provide a closer look at the historical context of illicit drug trade in the Golden Triangle, focusing in detail on Myanmar. I will then explain the circumstances surrounding the military coup in Myanmar that happened on February 2021, which was one of the decisive factors behind the increased drug production in 2022. I will then look at the official surveys conducted by the United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) in Myanmar in years 2020, 2021 and 2022, attempting to compare them with each other and identify what trends in drug cultivation occurred during these years. Finally, I will look at the results of drug seizures in Hong Kong and the People's Republic of China over the last few years and put them in context with the results of the UNODC surveys. Due to the fact that the drug trade is a black market and there are no official figures available anywhere, it is however difficult to confirm some results.

Keywords

Myanmar, coup d'état, PRC, illicit drug trade, Golden triangle

V práci zaměňuji mezi sebou oficiální název Barma, který se používal do roku 1989 a Myanmar. Přičemž Barmu používám převážně v historickém kontextu.

V práci dále používám standardní českou transkripci čínštiny.

Seznam zkratek

ČLR Čínská lidová republika

UNODC Úřad OSN pro drogy a kriminalitu

Obsah

Anotace	3
Abstrakt.....	3
Klíčová slova	3
Abstract.....	4
Keywords	4
Seznam zkratek.....	5
1. Úvod	7
1.1. Metodologie	12
2. Teoretická část.....	13
2.1. Definice pojmů.....	13
3. Praktická část.....	21
3.1. Literatura, která byla na toto téma sepsána	21
3.2. Historie Zlatého trojúhelníku	23
3.3. Myanmarský vojenský převrat 2021	30
3.4. Současný obchod s drogami.....	33
4. Závěr.....	41
5. Seznam literatury.....	44
6. Seznam obrázků a grafů	50

1. Úvod

Počátkem roku 2021 došlo v Myanmaru, národu ležícím v jihovýchodní Asii, ke státnímu převratu, ve kterém byli členové vlády sesazeni myanmarskou armádou. Ta následně v zemi nastolila vojenskou juntou.¹ Tento náhlý vývoj způsobil celosvětové znepokojení nejen kvůli bezprostřední politické nestabilitě v zemi, ale i kvůli dalekosáhlým důsledkům, které zemi mohly potencionálně poznamenat i v jiných oblastech.

Jednou z těchto oblastí byla například bezpečnost místních obyvatel. Ukázalo se, že obavy ostatních zemí, byly zcela oprávněné, neboť se proti lidem, kteří proti vládnoucí vojenské juntě rozhodli protestovat, strhla perzekuce. K dubnu 2023 jich skončilo více jak 20 000 ve vězení a bezmála 3 000 lidí bylo popraveno.² Další oblastí, na kterou se obrátila pozornost, pak byl nelegální obchod s drogami, který v zemi prominentně figuroval již několik desetiletí.

Nelegálním obchodem s drogami se rozumí výroba, distribuce a následná konzumace nelegálních látek, drog, jakými jsou například opium, heroin či metamfetamin. Vzhledem ke každoročně narůstajícímu počtu uživatelů drog se jedná o aktuální globální fenomén, který ovlivňuje miliony lidí na celém světě, od těch, kteří drogy konzumují, až po ty, kteří je vyrábějí a obchodují s nimi.³

Mimo to, tento obchod, jehož hodnota činí desítky miliard dolarů,⁴ ovlivňuje celé komunity a národy, podněcuje v nich organizovaný zločin, regionální konflikty a korupci, což může vést k nejistotě a nestabilitě v zemi. Problém se týká jak vyspělých, tak rozvojových zemí. Vzhledem k rozsahu a složitosti této problematiky je zvlášť obtížné proti ní bojovat. Přesto se snaží vlády ohledně současné situace zvyšovat podvědomí, svým občanům, kteří aktivně drogy užívají, poskytují léčby proti závislosti, a dále tvoří a přijímá opatření, jejichž hlavním cílem je nejen snížit počet uživatelů drog a tedy zároveň i snížení poptávky po drogách, nýbrž i snížení samotné nabídky na trhu.

¹ Flora Drury, "Myanmar's Coup: Why Now - and What's Next?," BBC News, February 1, 2021, <https://www.bbc.com/news/world-asia-55882938>.

² Martin Armstrong and Felix Richter, "Infographic: The Myanmar Junta's Violent Crackdown," Statista Infographics, April 14, 2023, <https://www.statista.com/chart/24538/arrests-and-deaths-in-response-to-myanmar-coup/>.

³ "Special points of interests", 2023. UNODC, 5.

⁴ "Spending on Illegal Drugs This Year.," Worldometer, accessed April 24, 2023, <https://www.worldometers.info/drugs/>.

Nicméně protože je nelegální trh s drogami poháněn především právě poptávkou, rozhodli se z ní těžit i zločinecké organizace, které jsou natolik sofistikované, že je obtížné jejich existenci zastavit. Produkce a následný obchod s drogami následně mnohdy vyústí v to, že je v regionu zvýšená kriminalita, trestná činnost, lidé mají více zdravotních problémů a porušují se lidská práva. Jedná se tedy o problém, který od politiků vyžaduje neustálou pozornost a nutnost aktualizovat přístup boje proti němu. Snaha obchod omezit vyžaduje koordinaci nejen na domácí, ale i na mezinárodní scéně.

Jeden z významných regionů, kde dochází k produkci a následnému obchodu s drogami je Zlatý trojúhelník. Zlatý trojúhelník je oblast v jihovýchodní Asii, která v sobě zahrnuje Myanmar, Laos a Thajsko. Tato oblast je proslulá zejména tím, že až do přelomu tohoto století, byla primárním zdrojem opia a heroinu ve světě. V roce 2001 se podařilo Afghánistánu ji předčít.⁵

Hlavním výrobcem v rámci Zlatého trojúhelníku je Myanmar, kde se pěstování i obchodu daří díky geografii i socioekonomickým podmínkám země. Hornatý terén regionu, odlehlá údolí a nedostatek kontroly ze strany úřadů z něj vytvořily ideální prostředí pro pěstování máku, primárního zdroje opia a jeho derivátů. Lukrativní zisky plynoucí z výroby drog dále podporují opakující se cyklus násilí, korupce a sociálního rozkladu v místních komunitách.

Výroba drog v tomto regionu sahá až do 19. století, dále vzkvétala i pod koloniální nadvládou až do současnosti.⁶ Obchod s drogami ve Zlatém trojúhelníku představuje pro protidrogové úřady v regionu i na celém světě značné problémy. Zločinecké organizace, které se na výrobě a následné distribuci podílejí, používají sofistikované metody, s nimiž se vyhýbají sledování a dále vynakládají značné množství peněz na uplácení místních úředníků. Obchod s drogami také podkopává regionální stabilitu a přispívá v šíření dalších forem trestné činnosti, jako je obchodování s lidmi, pašování zbraní a praní špinavých peněz.

⁵ “EXECUTIVE SUMMARY - GLOBAL ILLICIT DRUG TRENDS 2003,” UNODC, accessed May 9, 2023, https://www.unodc.org/pdf/report_2003-06-26_1_executive_summary.pdf, 7.

⁶ Bertil Lintner, “The Golden Triangle Opium Trade: An overview”, March 2000, http://asiapacificms.com/papers/pdf/gt_opium_trade.pdf, 2.

Navzdory četným snahám ze strany domácích i mezinárodních protidrogových úřadů se obchodu s drogami ve Zlatém trojúhelníku nadále daří. Úřady musí tedy neustále přehodnocovat a propracovávat nové opatření, která mají problematiku řešit. Nelegální obchod s drogami ve Zlatém trojúhelníku představuje jedinečnou výzvu, která vyžaduje mnohostranný přístup, který zahrnuje intervence vůči drogově závislým občanům a jejich následnou léčbu, mezinárodní spolupráci a inovativní strategie, jak zabránit samotnému pěstování.

Drogy vyráběné v rámci Zlatého trojúhelníku se na celosvětový trh dostávají několika trasami. Jednou z nich je přes Thajsko, která už samotná moc drog nepěstuje a slouží spíše jako tranzitní země. Drogy se vyvážejí i přímo ze samotného Myanmaru. Čínská lidová republika se stala jednou z klíčových destinací pro tyto drogy díky své velké populaci, vysoké poptávce a bezprostřední blízkosti, což do ní usnadňovalo přepravu drog.⁷

Historie užívání drog v Číně sahá tisíce let do minulosti a zahrnuje především používání tradičních bylinných léků. Škodlivé účinky nelegálních drog se však objevily během 19. století, kdy Čína čelila významným výzvám kvůli obchodu s opiem, které na jejich území provozovali britští obchodníci.

Během 18. století začala Britská Východoindická společnost vyvážet opium z Indie do Číny. Opium, původně používané pro léčebné účely, si mezi čínskými spotřebiteli získalo nebývalou oblibu. Jak však poptávka po opiu stoupala, čínskou společnost začal sužovat vážný problém se závislým obyvatelstvem. Příliv opia zdevastoval ekonomiku, protože se za tuto drogu platilo stříbrnými mincemi a Britové poté nechtěli za čínské výrobky jimi platit. Mince tedy ze země odcházely, ale naopak znovu nepřicházely. Tato nerovnováha vyústila v hospodářskou depresi, nekontrolovatelnou korupci a rozsáhlé sociální nepokoje. Čínská vláda se bezúspěšně snažila s britskou vládou vyjednat zastavení distribuce opia v zemi.⁸

Všechny tyto problémy vedly k ozbrojeným konfliktům, kterými byly první a druhá opiová válka. První opiová válka se vedla v letech 1839 až 1842. Válka

⁷ Lintner, "Guide to Investigating Organized Crime in the Golden Triangle - Introduction,"

⁸ Richard Bevan, "The 6 Main Causes of The Opium Wars," History Hit, February 15, 2022, <https://www.historyhit.com/main-causes-of-the-opium-wars/>.

skončila porážkou Číny, která byla nucena podepsat Nankingskou smlouvu. Tato smlouva přinutila Čínu postoupit Hongkong Britům a zaplatit jim velké odškodnění. Druhá opiová válka, která probíhala v letech 1856 až 1860, opět skončila porážkou Číny. Zde musela Čína podepsat Tchient'inskou smlouvu, která mimo jiné hlavně legalizovala obchod s opiem, čímž dále docházelo k vytváření závislosti u tamních obyvatel.⁹

Ničivý dopad závislosti na opiu nadále zhoršoval společenské problémy, což vedlo k řadě konfliktů a povstání, jako je například Povstání tchaj-pchingů (1850-1864), Boxerské povstání (1898-1901) či samotný pád dynastie Čching v roce 1911. Drogová závislost oslabovala zemi jak z ekonomické, tak z vojenské stránky, ztěžovala udržování pořádku a efektivní reakci na vnitřní či vnější hrozby.

Se vznikem Čínské republiky v roce 1912 se objevilo úsilí proti drogové závislosti bojovat a nezákonný obchod s drogami kontrolovat. Vláda přijala zákony proti opiu, ale problémy s opiem přetrvávaly kvůli korupci, nedostatečnému vymáhání a politické nestabilitě. Následující desetiletí byla poznamenána politickými nepokoji, včetně čínské občanské války a vzestupu komunistické strany.

Poté, co byla v roce 1949 založena Čínská lidová republika, vláda spustila kampaň proti užívání drog a obchodování s nimi. Byly uplatňovány přísné zákony a závislí na drogách byli posláni na povinnou léčbu do rehabilitačních center. Tato kampaň dosáhla relativního úspěchu a koncem 50. let čínská vláda tvrdila, že země je bez drogové závislosti. Během 80. a 90. let však Čína čelila opětovnému růstu v užívání nelegálních drog, především kvůli přílivu narkotik z oblasti Zlatého trojúhelníku, konkrétně pak heroínu.¹⁰

ČLR slouží jako tranzitní země, ale i jako hlavní spotřebitelský trh pro drogy, jako například heroin, či metamfetamin.¹¹ Čínská vláda podnikla řadu

⁹ Richard Cavendish | Published in History Today Volume 58 Issue 6 June 2008, "The Treaties of Tianjin," History Today, accessed June 26, 2023, <https://www.historytoday.com/archive/months-past/treaties-tianjin>.

¹⁰ ZHAO CHENGZHENG et al., "Drug Abuse in China," *Annals of the New York Academy of Sciences* 1025, no. 1 (2004): 439–45, <https://doi.org/10.1196/annals.1316.054>, 439.

¹¹ Jessie Yeung, "With No More Covid Restrictions, Asia's Drug Cartels Are Thriving, UN Report Warns," CNN, June 2, 2023, <https://edition.cnn.com/2023/06/02/asia/unodc-asia-drug-report-2023-intl-hnk/index.html>.

kroků v boji proti této problematice, včetně přísnějších pokut, mezinárodní spolupráce a tvrdších trestů pro obchodníky s drogami. Dále vláda pracuje na zvýšení povědomí veřejnosti, rozšíření rehabilitačních programů a vytváření podpory řešení problémů se závislostí.

Historie užívání drog v Číně měla tedy na zemi hluboký vliv. Obchod s opiem během 19. století vedl k závislosti, ekonomickému úpadku a cizí nadvládě. Zatímco v boji proti drogové závislosti bylo v průběhu let dosaženo významného pokroku, nelegální obchod s drogami v Číně zůstává přetrvávajícím problémem, který vyžaduje trvalou pozornost vlády, která by tak měla chránit zdraví svých občanů.

Nelegální obchod s drogami je však celosvětovou problematikou, která vyžaduje ze stran politiků koordinovaný přístup, aby se podařilo snížit dopad tohoto obchodu. Dále pak nelegální obchod s drogami ve Zlatém trojúhelníku představuje významnou regionální a globální bezpečnostní hrozbu.

V této práci se pokusím zjistit, jaký dopad měl vojenský převrat v Myanmaru v roce 2021 na nelegální obchod s drogami v regionu, jestli byl jedním z důsledků nárůst výroby drog a dále se konkrétně zaměřím, jak toto ovlivnilo množství drog pašovaných do Číny. Za účelem pochopení dopadů tohoto převratu, je nezbytné nejprve komplexně porozumět povaze nelegálního obchodu s drogami v regionu a historickému kontextu jeho hlavního pěstitele, Zlatému trojúhelníku.

Nelegální obchod s drogami je tedy velmi zajímavým tématem pro svou složitou a mnohotvárnou povahu. Vyvolává důležité otázky týkající se vztahu mezi závislostí, veřejným zdravím, trestnou činností a národním právem. Kromě toho má obchod s drogami významné důsledky na ekonomiky, sociální stabilitu a politickou strukturu zemí. Pochopení obchodu s drogami a jeho dopadu na společnost je zásadní krok k dalšímu pochopení fungování světa.

Ke svému tématu jsem si vybrala Zlatý trojúhelník, protože se jedná o fascinující oblast, která si zaslouží bližší pozornosti. Chtěla bych ho tedy tímto představit a zasadit jak do světových, tak do historických souvislostí.

1.1. Metodologie

Práci jsem rozdělila na teoretickou a praktickou část. V teoretické části se zaměřím na vysvětlení pojmů týkající se problematiky nelegálního obchodu s drogami v jihovýchodní Asii. Vysvětlím, co to pojem obchod s drogami vůbec znamená a jak se k němu staví mezinárodní právo. Zadruhé popíšu modus operandi pašování drog z oblasti Zlatého trojúhelníku a do jakých zemí se nejčastěji vyvázejí. Dále popíši drogy, které se ve Zlatém trojúhelníku vyrábějí, způsoby užití a jejich účinky na lidskou psychiku a tělo drog. V neposlední řadě se zaměřím na samotný Zlatý trojúhelník, vysvětlím co to je, dosadím ho do světového kontextu a vysvětlím, jakou v něm hraje Myanmar roli.

Praktickou část začnu literární rešerší, která byla na téma Zlatého trojúhelníku napsána. Dále se pokusím zodpovědět na následující výzkumné otázky:

Jaká je historie drog v jihovýchodní Asii? Kdy se tam začaly poprvé drogy pěstovat? A existuje historický důvod, proč je Myanmar, jedním z největších pěstitelů opioidů na světě?

Proč v únoru 2021 došlo v Myanmaru k vojenskému převratu? A jaké důsledky měl na pěstování a prodej drog v zemi? Jak vůbec vypadal obchod s drogami před samotným převratem?

Jaký byl objem pašovaných drog do Hong Kongu a ČLR před převratem? Ovlivnil převrat nějak objem, který se do těchto dvou míst dovážel? A pokud ano, navýšil se? Pokud se navýšil, jak negativně to ovlivnilo ČLR?

K zjištění kolik drog se v Myanmaru vypěstovalo, zda-li se produkce po převratu zvýšila a jestli to ovlivnilo i obchod s drogami v Číně budu analyzovat novinové články a internetové zprávy, obzvlášť se pak zaměřím na oficiální průzkumy, které v Myanmaru Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) uskutečnil v letech 2020, 2021 a 2022 a porovná je mezi sebou. Dále si najdu novinové články, které pojednávají o výsledcích zabavení drog v Hong Kongu a v Čínské lidové republice za posledních pár let a dám je do souvislostí s výsledky průzkumů UNODC. Práci poté dokončím závěrem, kde zrekapituluji své poznatky.

V této práci pak budu pracovat s dvěma hypotézami. První říká, že vojenský převrat, ke kterému v únoru roku 2021 v Myanmaru došlo, zásadně ovlivnil obchod s drogami v zemi. Politická nestabilita, ke které po převratu došlo, zapříčinila vysoký nárůst výroby v zemi. Druhá hypotéza říká, že díky převratu se několikanásobně zvýšil nelegální prodej drog do ČLR oproti předcházejícím letem. Vojenská junta, která nad Myanmarem získala moc, situaci s nelegálním obchodem s drogami neřešila, takže se vývoz drog ze země zvýšil, což ovlivnilo i situaci v ČLR.

2. Teoretická část

2.1. Definice pojmů

2.1.1. Drogy

Drogy jsou látky, které jsou schopny změnit fyzický i psychický stav člověka.

Mohou ovlivnit motorické schopnosti člověka, či ovlivnit mozek, to jak se člověk cítí a chová, nebo jeho chápání okolního světa. Drogy pocházejí z několika různých zdrojů, prvním z nich jsou samotné rostliny, což je například marihuana. Dalším zdrojem jsou zpracované rostlinné produkty, například heroin. Posledním zdrojem jsou drogy syntetické, do něhož patří metamfetamin.

Dále je potřeba zmínit, že drogy nemusí být vždy nelegální, alkohol, tabák a některé druhy medikamentů jsou zcela legální, ačkoliv se jejich používání reguluje.

Alkohol nesmí pít osoby mladší 18 let, v cigaretách je určen maximální obsah nikotinu a vysoce návykové prášky jsou pouze na předpis.¹²

2.1.2. Závislost na drogách

Závislost je chronické onemocnění, které je charakteristické tím, že člověk nadále vyhledává a užívá drogy i přes jejich škodlivé následky. Rozhodnutí vzít si drogu je poprvé pro většinu lidí zcela dobrovolnou záležitostí, pravidelným užíváním však dochází v mozku ke změnám, které narušují sebekontrolu dané osoby a způsobují u ní nutkání drogy nadále brát. Tyto změny v mozku mohou být trvalé,

¹² Australian Government Department of Health and Aged Care, "What Are Drugs?," Australian Government Department of Health and Aged Care, November 15, 2022, <https://www.health.gov.au/topics/drugs/about-drugs/what-are-drugs>.

může se tedy stát, že i po vyléčení, může dojít k relapsu. Léčba tedy není definitivní a musí se praktikovat po zbytek života závislého.¹³

2.1.3. Obchod s drogami

Mezinárodní smlouvy definují obchod s drogami jako celosvětový černý trh, který zahrnuje pěstování, výrobu, distribuci a prodej látek, které jsou těmito smlouvami zakázány.¹⁴ Termín obchod s drogami se používá všeobecně jako popis vazby mezi poptávkou po nelegálních drogách a jejich nabídkou, popisuje celou jejich výrobu a distribuci. Obchodníci s drogami nejsou pouze dealeri z místní střední školy, kteří vám prodají pár gramů marihuany, jedná se o sofistikované sítě, které vlastní letadla a lodě, zbraně, vlastní syndikáty. O tom svědčí i to, že celosvětově má obchod s drogami hodnotu až 360 miliard USD.¹⁵

Obchod zahrnuje širokou škálu drog z různých zdrojů po celém světě. Obchodníci mají zmapované lokality a ví, která droga je v nich populární, která se nejvíce prodává. Tento obchod je nezákonný, protože porušuje trestní zákoníky v jednotlivých zemích. Mimo to se často při obchodu s drogami stávají i další trestné činnosti jako jsou například podplácení veřejných činitelů, vydírání, daňové úniky, nezákonné převody peněz, porušování dovozu a vývozu zboží ze země a násilné činy.

Obchod s drogami se jen těžko zastavuje, protože když dojde k zastavení jedné ze zásobovacích tras, či zadržením důležitého obchodníka, tok drog je nadále udržován ostatními obchodníky a trasa přesunuta.¹⁶

2.1.4. Vývoz

Obchod s drogami mezi Myanmarem a ČLR se postupně vyvíjel. Velké zásilky drog se do značné míry omezili, hlavně díky přísným kontrolám na čínských hranicích a tvrdým trestům. Také je však možné, že jsou velké zásilky pouze lépe utajeny. Každopádně trend naznačuje, že většina drog z Myanmaru se do ČLR dostává

¹³ "Understanding Drug Use and Addiction Drugfacts," National Institutes of Health, January 24, 2023, <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/understanding-drug-use-addiction>.

¹⁴ "DrugTrafficking," United Nations : Office on Drugs and Crime, accessed April 24, 2023, <https://www.unodc.org/unodc/en/drug-trafficking/index.html>.

¹⁵ "Spending on IllegalDrugsThisYear:," Worldometer, accessed April 24, 2023, <https://www.worldometers.info/drugs/>.

¹⁶ "IllicitDrugTrafficking," Illicitdrugtrafficking | TheEncyclopediaofWorldProblems, accessed April 24, 2023, <http://encyclopedia.uia.org/en/problem/illicit-drug-trafficking>.

v malém množství, které s sebou pašují jednotlivci, kteří často se zločineckými organizacemi mají jen pramálo společného.¹⁷

Před polovinou 80. let 20. století se drogy vyráběné ve Zlatém trojúhelníku pašovali z velké části pozemní cestou do Thajska, kde poté byly naloženy na lodě a pašovány dále do Hongkongu. Z Hongkongu se dále drogy pašovaly do Spojených států, Evropy a Austrálie. Hongkong byl a stále i zůstává jedním z hlavních tranzitních zemí a zároveň i destinací nelegálního obchodu s drogami v regionu. Počínaje koncem 70. let 20. století se díky ekonomickému rozvoji ČLR, plně otevřel přeshraniční obchod s drogami na myanmarsko-čínské hranici.¹⁸

Rozmach obchodu s drogami v Číně lze přičíst dvěma hlavním faktorům. Prvním faktorem bylo, když se v roce 1996 Khun Sa, muž v čele myanmarského obchodu s drogami, dobrovolně vzdal barmské armádě, přičemž opustil svou Barmskou osvobozenou armádu, která se částečně rozpustila a tím se přerušila pašerácká trasa, která vedla přes Thajsko. V reakci na toto hledali pašeráci alternativní trasu, přičemž se začala využívat trasa přes jižní provincie v Číně, a to přes Jün-nan, Kuej-čou, Kuang-si a Kuang-tung. Trasa již v minulosti existovala, pouze byla oproti trase přes Thajsko méně populární.¹⁹ Navíc značná část pašeráků, kteří dovážejí drogy do Číny, jsou samotní etničtí Číňané, trasa je pro ně tedy výhodnější díky znalostem jazyka a místní geografie, navíc jsou v zemi i lepší silniční podmínky.²⁰

Druhým faktorem zvyšujícím se vývozu do ČLR, byla zvyšující se drogová závislost občanů v zemi. Od poloviny 80. let, se drogová závislost rozšířila z pohraničních oblastí do celé země. Čína se tedy mění z především tranzitní země na koncovou zemi, kde jsou drogy prodávány závislému obyvatelstvu. Čínská vláda otevřeně přiznala tento problém a začala proti ní aktivně různými opatřeními bojovat.²¹ To

¹⁷The Chinese connection: Cross-boarder drug trafficking between Myanmar and China, April 2007, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/218254.pdf>, 7.

¹⁸ The Chinese connection: Cross-boarder drug trafficking between Myanmar and China, April 2007, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/218254.pdf>, 8.

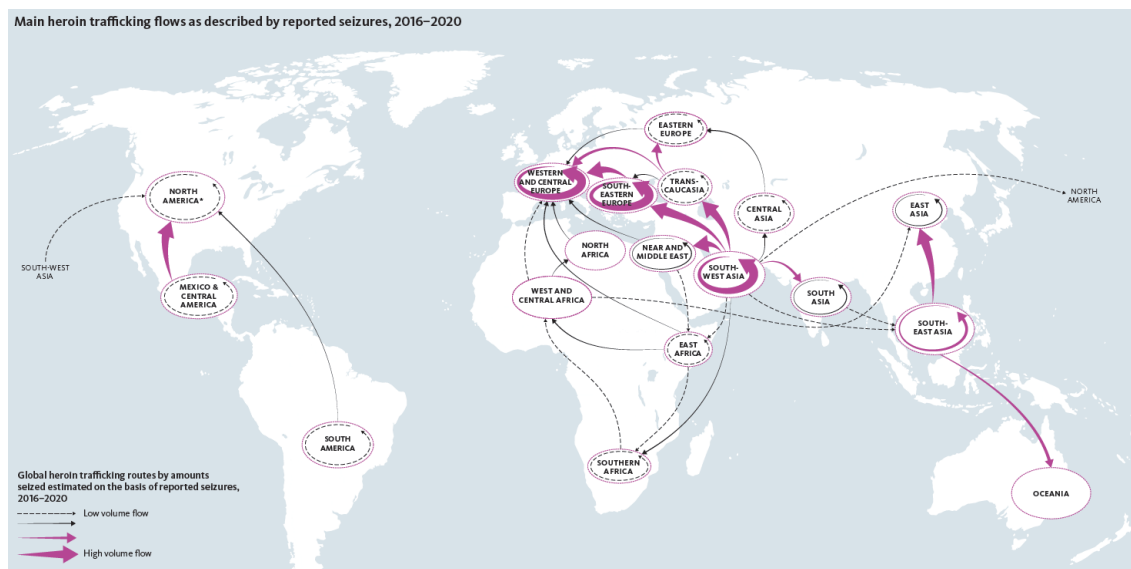
¹⁹ The Chinese connection: Cross-boarder drug trafficking between Myanmar and China, April 2007, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/218254.pdf>, 9.

²⁰ The Chinese connection: Cross-boarder drug trafficking between Myanmar and China, April 2007, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/218254.pdf>, 10.

²¹ The Chinese connection: Cross-boarder drug trafficking between Myanmar and China, April 2007, <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/218254.pdf>, 9.

se jí aktuálně daří, neboť počet aktivních uživatelů drog v zemi každoročně klesá.²²

Konkrétní drogy jsou potom pašovány následovně. Heroin z Myanmaru nejčastěji končí v Číně a Oceánii.²³

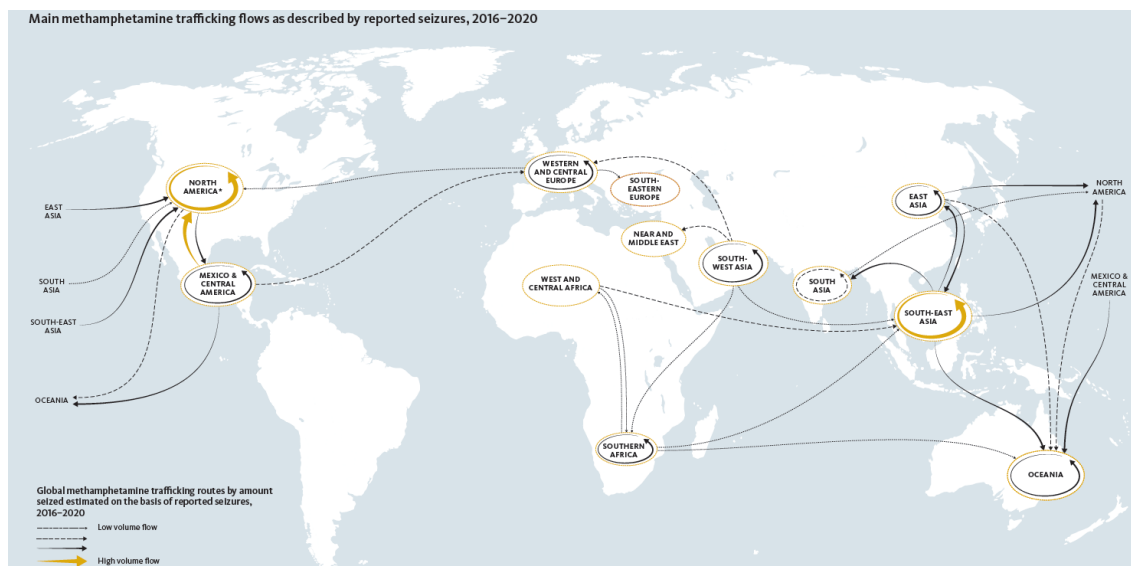
Obrázek 1: Hlavní trasy ochodu s heroinem dle zabaveného množství, 2016-2020.
Přejato z: https://www.unodc.org/res/wdr2022/MS/Statistical%20Annex/7.3.1_-_Main_heroin_trafficking_flows_as_described_by_reported_seizures_20162020.pdf.

Metamfetamin pak nejčastěji končí v Číně, Severní Americe, Indii a Oceánii.²⁴

²² Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2023, accessed June 28, 2023, https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 58.

²³ Main heroine trafficking flows as described by reported seizures, 2016-2020, accessed May 9, 2023, https://www.unodc.org/res/wdr2022/MS/Statistical%20Annex/7.3.1_-_Main_heroin_trafficking_flows_as_described_by_reported_seizures_20162020.pdf.

²⁴ Main methamphetamine trafficking flows as described by reported seizures, 2016-2020, accessed May 9, 2023, https://www.unodc.org/res/wdr2022/MS/Statistical%20Annex/7.3.7_-_Main_methamphetamine_trafficking_flows_as_described_by_reported_seizures_20162020.pdf.

Obrázek 2: Hlavní trasy ochodu s metamfetaminem dle zabaveného množství, 2016-2020
Přejato z: https://www.unodc.org/res/wdr2022/MS/Statistical%20Annex/7.3.7_-_Main_methamphetamine_trafficking_flows_as_described_by_reported_seizures_20162020.pdf.

2.1.5. Opioidy

Opioid je obecné označení pro látky, ať již přírodní či syntetické, které jsou schopny vázat se na opioidní receptor. Opioidní receptor je část mozku, která ovládá bolest, a návykové chování. Opiát je pak přírodní látka, která se extrahuje z nezralých makovic máku setého.

Mezi přírodní opioidy patří heroin, opium, kodein a morfin, mezi polosyntetické oxykodon a hydrokodon, mezi plně syntetické metadon a fentanyl.²⁵

Uživatelé po užití opioidu prožívají příjemný stav, při kterém je skoro zcela potlačován pocit bolesti. Jejich dech se zpomalí, kůže může zčervenat a zúží se zorničky. Injekčním vstříknutím dojde k návalu štěstí, pokud je opioid brán jiným způsobem nástup štěstí je pomalejší a méně intenzivní.

Vedlejšími účinky jsou nevolnost, zvracení a zácpa.

Způsob, kterým uživatel drogu do svého těla aplikuje, nemá vliv na to, zda se předávkuje. Předávkování může nastat už během prvního užití. Uživatel si může vzít drogy až příliš, nebo ji zkombinovat s jinou drogou, která také zpomaluje dech, čímž dojde k úplné zástavě dechu. Předávkování se může okamžitým lékařským zásahem zabránit.²⁶

Nejznámějším opioidem je pak heroin. Lidé ho mohou užívat injekčně, šňupat či kouřit. Lidé po užití cítí náhlý příval euforie.²⁷ Heroin je zároveň z opioidů nejvíce

²⁵ "Opioid vs Opiate - What's the Difference between Them?," Drugs.com, accessed April 12, 2023, <https://www.drugs.com/medical-answers/difference-between-opioid-opiate-3504802/#>.

²⁶ Cynthia Kuhn, Scott Swartzwelder, and Wilkie Wilson, *Buzzed: The Straight Facts About the Most Used and Abused Drugs from Alcohol to Ecstasy*, 5th ed. (New York, New York: W. W. Norton & Company, Inc., 2019), 238.

²⁷ "Heroin Drug Facts," National Institutes of Health, January 9, 2023, <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/heroin>.

nebezpečný, dá se s ním snadno předávkovat. V roce 2020 ze všech smrtí předávkováním opioidů, heroin tvořil více jak 19%.²⁸

Ne všechny opioidy jsou však nelegální. Některé jsou k dostání na předpis. Například kodein, který tlumí bolest, potlačuje kašel a průjem.²⁹ Morfin, oxykodon a fentanyl všechny potlačují bolest. Doktoři, však léky předepisují jen ve vážných případech, jako jsou pooperační bolesti, chronická bolest zad či bolesti doprovázející rakovinu.³⁰ Kromě toho musí vzít do úvahy, zda pacient netrpí respiračními nebo střevními potížemi či nemá sklony k návyku.³¹

2.1.6. Stimulancia

Stimulancia jsou trefně pojmenované, jejich požití vyvolává v člověku pocity energie, bdělosti a pohody. Drogy zároveň působí i na nervový systém, uživateli se zvyšuje srdeční tep, stoupá krevní tlak a rozšiřují se dýchací trubice v plicích. Při kouření či při injekčním podání tyto drogy způsobují intenzivní pocit euforie. Při dlouhodobém a vysokém užívání dochází u uživatele k narušení motorických schopností a k vývinu tiků.

Největším nebezpečím při užívání stimulantů je použití příliš vysoké dávky, což může vyústit v předávkování a následnou smrt. Například při příliš vysoké dávce kokainu může dojít ke křečím, mrtvici či zástavě dechu. Vysoké dávky amfetaminu způsobují závratě, horečku či rovnou mrtvici. Stejně jako u opioidů může nastat předávkování již při prvním užití.³²

Dalším nebezpečenstvím používání těchto drog je psychologický dopad na uživatele. Uživatel může v průběhu několika dní až týdnů začít pociťovat intenzivní nevraživost a paranoiu vůči svému okolí. U některých druhů stimulantů může při vysokých dávkách dojít až k deliriu.

Stimulanty mohou být nebezpečné, pokud se užívají s v kombinaci s nevhodnými léky. Nesmí se používat s léky, které zvyšují krevní tlak.³³

Mezi nejznámější stimulanty patří kokain a metamfetamin, neboli též známý jako pervitin. Kokain se však v Zlatém trojúhelníku nevyrábí.

Metamfetamin lidé mohou používat injekčně, kouřením či šňupáním. Droga navozuje zvýšenou bdělost a fyzickou aktivitu, a naopak snižuje apetit. Pervitin zvyšuje množství uvolňování dopaminu v mozku, příjemný pocit sice po užití

²⁸ "Heroin," CentersforDiseaseControl and Prevention, May 23, 2022, <https://www.cdc.gov/opioids/basics/heroin.html>.

²⁹ síť lékařských fakult ČR a SR MEFANET, "Kodein (Adiktologie)," WikiSkripta, accessed April 28, 2023, [https://www.wikiskripta.eu/w/Kodein_\(adiktologie\)](https://www.wikiskripta.eu/w/Kodein_(adiktologie)).

³⁰ "Prescription Opioids," CentersforDiseaseControl and Prevention, August 29, 2017, <https://www.cdc.gov/opioids/basics/prescribed.html>.

³¹ "Morphine: Uses, Dosage, Side Effects, Warnings," Drugs.com, accessed April 28, 2023, <https://www.drugs.com/morphine.html>.

³² Cynthia Kuhn, Scott Swartzwelder, and Wilkie Wilson, *Buzzed: The Straight Facts About the Most Used and Abused Drugs from Alcohol to Ecstasy*, 290.

³³ Cynthia Kuhn, Scott Swartzwelder, and Wilkie Wilson, *Buzzed: The Straight Facts About the Most Used and Abused Drugs from Alcohol to Ecstasy*, 290.

přijde, ale zároveň i rychle odejde. Je tak vysoce návykový a je snadné se předávkovat.³⁴

Kokain se nejčastěji používá formou šňupání, potřením na dásně či injekčně. Další populární metodou užívání je takzvaný crack, což je volná báze kokainu, která se kouří nebo inhaluje. Hlavním účinkem kokainu je uvolňování dopaminu v mozku, které způsobuje příjemný pocit a dodává energii. Zároveň však v uživateli může vyvolat citlivost na zvuky a světlo či paranoii. Mozek, se také při dlouhodobém užívání adaptuje, uživatel tak musí postupně zvyšovat dávku, aby mohl příjemný pocit znovu navodit.³⁵

Amfetamin se nejčastěji podává ústně. Po užití člověk pociťuje příjemný pocit, je klidný a soustředěný. Tato droga se nejčastěji používá k léčbě ADHD, neboli poruše pozornosti s hyperaktivitou či k léčbě narkolepsie. Je však snadné si k ní vybudovat závislost a následně se i předávkovat.³⁶

2.1.7. Zlatý trojúhelník

Zlatým trojúhelníkem se označuje oblast, ve které se setkávají hranice Thajska, Laosu a Myanmaru na soutoku řek Ruak a Mekong. Oblast je veliká přibližně 950,000 kilometrů čtverečních.³⁷ Název Zlatý trojúhelník byl poprvé použit v roce 1971 americkým historikem a novinářem T. D. Allmanem, v týdeníku „Far Eastern Economic Review“, kde citoval tehdejšího náměstka amerického ministra zahraničí Marshalla Greena, který pronesl, že většina opia se nepěstuje v Číně, jak Washington mylně tvrdil, nýbrž právě ve Zlatém trojúhelníku.³⁸ Trojúhelník odkazuje na tvar, který Myanmar, Laos a Thajsko společně evokují, Zlatý je naopak referencí na platidlo, které používali první obchodníci s opiem, výměnou za tuto plodinu.³⁹Název se zanedlouho rozšířil i mezi širokou veřejností.

³⁴ “Methamphetamine Drugfacts,” National Institutes of Health, March 3, 2023, <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/methamphetamine>.

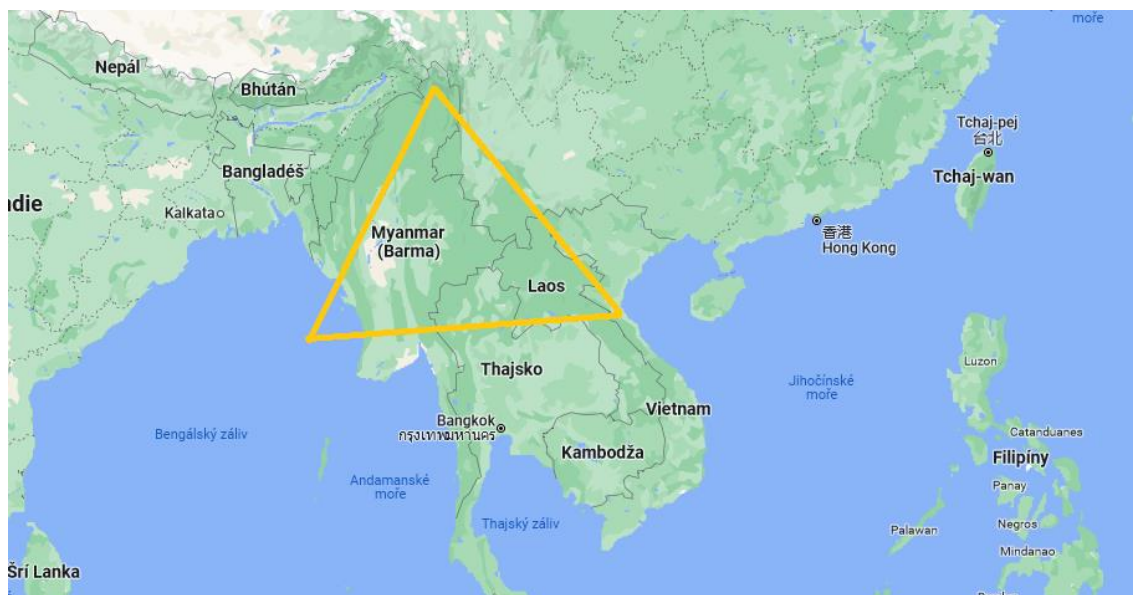
³⁵ “Cocaine Drugfacts,” National Institutes of Health, December 19, 2022, <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/cocaine>.

³⁶ Cleveland Clinic medical professional, “Amphetamine: Meaning, Uses, Side Effects & Types,” Cleveland Clinic, accessed June 22, 2023, <https://my.clevelandclinic.org/health/drugs/23039-amphetamines>.

³⁷ Sharon Omondi, “Where Is the Golden Triangle?,” World Atlas, May 11, 2018, <https://www.worldatlas.com/articles/where-is-the-golden-triangle.html>.

³⁸ Bertil Lintner, “Guide to Investigating Organized Crime in the Golden Triangle - Introduction,” Global Investigative Journalism Network, November 28, 2022, <https://gijn.org/2022/11/28/guide-to-investigating-organized-crime-in-the-golden-triangle-introduction/>.

³⁹ Antoine Sakho, “The Opium Wars Never Ended: Narcotics’ Trauma in South-East Asia,” Academia.edu, May 26, 2014, https://www.academia.edu/4887398/The_Opium_Wars_never_ended_Narcotics_trauma_in_South_East_Asia, 2.

Obrázek 3: Přibližná poloha Zlatého trojúhelníku

Kromě opioidů je dále Zlatý trojúhelník významným producentem metamfetaminu.
40

Thajská část je nyní urbanizovaná a ekonomicky vyvinutá, výroba opia tam tedy klesla, ale stále hraje důležitou roli jako trh s drogami, centrum pro praní špinavých peněz a místo kudy se narkotika pašují do jiných částí světa.⁴¹ Přestože Laos nadále opioidy produkuje, není to zdaleka v takovém množství jako dříve.⁴² Laoská vláda si stanovila cíl, že do roku 2006 přetvoří svou zemi na stát bez opia. Chtěla ukončit nejen produkci, ale i konzumaci opioidů v zemi. Tohoto docílila vylepšováním infrastruktury (cesty, školy a nemocnice), dotováním zemědělství, lepší vybaveností ozbrojených složek, ničením stávajících polí s opiem, a v neposlední řadě i osvětou a rehabilitací současných uživatelů opia.⁴³ Výrobu opia se tedy v Laosu podařilo potlačit, ale ne úplně vymítit.

Největší a zároveň nejchudší oblast Zlatého trojúhelníku tvoří Myanmar, kde se tradičně ze všech tří zemí pěstovalo opioidů nejvíce. V posledních dvou dekadách se Zlatý trojúhelník stal druhým největším producentem opioidů na světě, hned po Zlatém půlměsíci.⁴⁴ A to po prudkém poklesu v roce 2001, kdy produkce

⁴⁰ Alice Pomfret, "From Opium to Meth: How Myanmar Became the World's Leading Producer of Methamphetamine," Talking Drugs, February 7, 2023, <https://www.talkingdrugs.org/from-opium-to-meth-how-myanmar-became-the-worlds-leading-producer-of-methamphetamine/>.

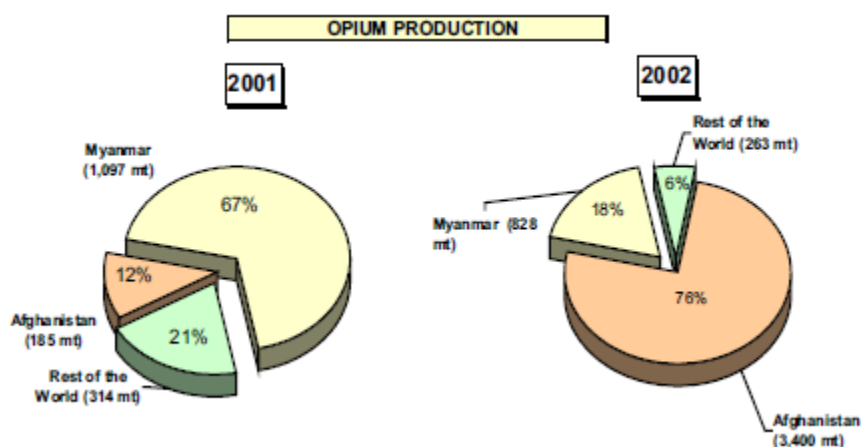
⁴¹ Lintner, "Guide to Investigating Organized Crime in the Golden Triangle - Introduction,"

⁴² Lintner, "Guide to Investigating Organized Crime in the Golden Triangle - Introduction,"

⁴³ Tom Kramer, Martin Jelsma, and Tom Blickman, "Withdrawal Symptoms in the Golden Triangle: A Drugs Market in Disarray," *Trends in Organized Crime* 13, no. 1 (2009): 87–108, <https://doi.org/10.1007/s12117-009-9084-y>, 89.

⁴⁴ Xu Peng, "The Impacts of China's International Development Programmes on Conflicts' Areas: --- How Does China's Opium Substitution Programme Influence Conflict Dynamics in Northern Myanmar," Academia.edu, October 20, 2020, https://www.academia.edu/44337629/The_impacts_of_Chinas_International_Development_Programmes_on_Conflicts_Areas_How_does_Chinas_opium_substitution_programme_influence_conflict_dynamics_in_northern_Myanmar, 5.

v Myanmaru klesla o 23% a produkce v Laosu o 18%, Afghánistán obnovil rozsáhlou produkci máku setého.⁴⁵

Obrázek 4: Zlatý trojúhelník se v roce 2002 stává druhým největším producentem opia na světě
Přejato z: https://www.unodc.org/pdf/report_2003-06-26_1_executive_summary.pdf, 8.

Drogy ve Zlatém trojúhelníku se prodávají pro domácí spotřebu a zbytek se pašuje na mezinárodní černý trh.

Jak tedy obchod s drogami v Myanmaru funguje? Zemědělci, kteří mák pěstují, se z velké části nachází v Šanském státě. Po vypěstování mák prodávají obchodníkům, kteří poté pomocí ozbrojených skupin drogy odvezou do rafinerií podél thajské hranice. Ty většinou vlastní drogové syndikáty se sídlem v Thajsku či Číně, financují a zajišťují chemiky v rafineriích heroínu a laboratoří na výrobu metamfetaminu.

Tyto syndikáty také řídí regionální a mezinárodní distribuci drog. Dalším článkem jsou kurýři. Kurýrem může být kdokoli, koho si syndikát najala, aby převážel drogy z jednoho místa na druhé. Jsou to zároveň nejvíce viditelné články obchodu s drogami, neboť právě jim jsou drogy při pašování zabavovány.

Nesmí se zapomínat, že ačkoliv je většina vypěstovaných a vyrobených drog ve Zlatém trojúhelníku určena k prodeji na celosvětovém trhu, určitý objem zůstává uvnitř samotného Trojúhelníku. Uživatelé jsou pak většinou chudí zemědělci, kteří sami mák pěstují.⁴⁶

3. Praktická část

3.1. Literatura, která byla na toto téma sepsána

Pokud se chce člověk hlouběji zabývat historií a politikou Zlatého trojúhelníku, naskytá se mu několik příležitostí, kde se to může dozvědět.

První z nich je kniha amerického historika a profesora Alfreda McCoye, *The Politics of Heroin in Southeast Asia*. V této knize byl poprvé obchod s opioidy v oblasti jihovýchodní Asie zasazen i do politického kontextu, problematika nebyla

⁴⁵ "EXECUTIVE SUMMARY - GLOBAL ILLICIT DRUG TRENDS 2003," UNODC, accessed May 9, 2023, https://www.unodc.org/pdf/report_2003-06-26_1_executive_summary.pdf, 7.

⁴⁶ Lintner, "Guide to Investigating Organized Crime in the Golden Triangle - Introduction,"

vnímána pouze z právního hlediska. Původní vydání v roce 1972, se snažila Ústřední zpravodajská služba (CIA) zakázat, což se jí však nepodařilo. V současné době má kniha již třetí vydání a je přeložena do devíti jazyků.⁴⁷

Snad nejvýznamnějším autorem, který se zabývá Zlatým trojúhelníkem a Myanmarem obecně, je švédský novinář Bertil Lintner. Od roku 1980 žije v Thajsku a až do roku 2004 psal jako expert na myanmarskou problematiku do magazínu *Far Eastern Economic Review*. První knihou, kde zkoumá kriminální podsvětí Asie je kniha z roku 2002, *Blood Brothers: The Criminal Underworld of Asia*. V ní se zaměřuje na kriminální skupiny ze Šanghaje, Macau, Japonska, Ruska, Kambodži, Thajska, Maynmaru, Malajsie, Indonésie, Východního Timoru, Austrálie a Spojených států. Každá kapitola se pak zabývá jedním z těchto regionů a snaží se je zasadit do historického kontextu, ale i předvídat jaká je čeká budoucnost.⁴⁸ Další knihou je například *Burma in Revolt: Opium and Insurgency Since 1948*, z roku 1994, která se zabývá myanmarskými etnickými konflikty a obchodem s opiem v Zlatém trojúhelníku. Kniha má již čtvrté vydání a byla i přeložena do barmštiny. Dále pak to jsou knihy *Merchants of Madness: The Methamphetamine Explosion in the Golden Triangle* (2009) a *The Wa of Myanmar and China's Quest for Global Dominance* (2021).

Další autor, který na téma obchodu s drogami v jihovýchodní Asii napsal několik knih je francouzský geograf a výzkumný pracovník Francouzského Národního výzkumného centra, Pierre-Arnaud Chouvy. Specializuje se především na geologii a geopolitiku drog, a to zejména opioidů a konopí, v Asii a v severní Africe. V roce 2002 vydal první knihu o obchodu s drogami v jihovýchodní Asii, *Yaa Baa: Production, Traffic, and Consumption of Methamphetamine in Mainland Southeast Asia*, v roce 2004 to pak byla *Opium: Uncovering the Politics of the Poppy* a poslední vydanou knihou na toto téma byla *An Atlas of Trafficking in Southeast Asia: The Illegal Trade in Arms, Drugs, People, Counterfeit Goods and Natural Resources in Mainland Southeast Asia* v roce 2013.⁴⁹

V neposlední řadě se tímto tématem zabývá americký profesor Ko-lin Chin. Ten se primárně zaměřuje na čínské kriminální organizace, organizovaný zločin v Číně a na Tchaj-wanu a obchodu s heroinem a metamfetaminem v Maynmaru a Číně. V roce 2009 vydal *The Golden Triangle: Inside Southeast Asia's Drug Trade* a v roce 2015 to potom byla *The Chinese Heroin Trade: Cross-Border Drug Trafficking in Southeast Asia and Beyond*. Obě knihy zkoumají a vysvětlují jak produkce a následný obchod s drogami funguje.⁵⁰

Každý rok jsou publikovány celosvětové reporty UNODC, kde se sledují trendy ve světě, jak v produkci, tak v konzumaci drog. UNODC vydává i speciální každoroční reporty, které se zabývají pouze situací na Myanmaru, sledují jak se situace rok, co rok mění, a navrhuje změny, které by mohly produkci drog v oblasti omezit.

⁴⁷ "McCoy, Alfred W.," Department of History, April 17, 2023, <https://history.wisc.edu/people/mccoy-alfred-w/>.

⁴⁸ Contemporary Authors. Encyclopedia.Com. 11 April. 2023 .," Encyclopedia.com, April 11, 2023, <https://www.encyclopedia.com/arts/educational-magazines/lintner-bertil-1953>.

⁴⁹ "About Pierre-Arnaud Chouvy / Geopium.Org: Www.Geopium.Org," www.geopium.org | www.chouvy-geography.com, September 19, 2019, <http://www.geopium.org/about/>.

⁵⁰ "Dr. Ko-Lin Chin," Rutgers School of Criminal Justice iCal, accessed April 29, 2023, <https://rscj.newark.rutgers.edu/people/faculty/chin-ko-lin/>.

3.2. Historie Zlatého trojúhelníku

V 18. až 19. století se na území Zlatého trojúhelníku vypěstovalo pouze malé množství opia. V té době byla hlavním producentem Indie. Zde se o produkci starala Britská Východoindická společnost. Asie neměla tehdy ekonomickou ani politickou moc, aby mohla ovládat vlastní trh s opiem a proto se ho chopily koloniální velmoci. Čína představovala pro Evropu atraktivního obchodního partnera, se zbožím jako byl čaj, hedvábí či keramika. Čína však trvala na obchodu pouze za podmínky, že Evropa bude platit stříbrem. Když na začátku 19. století došlo k nedostatku stříbra, uchýlilo se Spojené království k jiné komoditě, a tou bylo opium. Tím se obchod zcela obrátil a Čína nyní platila stříbrem za nákup opia. K tomu Indie začala pěstovat vlastní čaj a Čína tedy nemohla za drogu nic kromě stříbra nabídnout.⁵¹

Čínská vláda se tedy uchýlila k zákazu používání opia v roce 1729, a následně i prohibici pěstování a importu opia do země v roce 1799. To však západní obchodníky nezastavilo. V březnu roku 1839 byl jmenován do funkce komisaře pro zahraniční obchod Lin ce-sü, který zničil přes 20 tisíc beden plných opia, které měly tržní hodnotu přibližně kolem 2 milionů liber⁵² (v dnešních poměrech je to přibližně 170 milionů liber)⁵³. Britové nemeškali a na Čínu zaútočili, což vyústilo v první opiovou válku, která trvala od roku 1839 do roku 1842, a byla ukončena podepsáním mírové smlouvy v Nankingu. Čína musela dle smlouvy zaplatit Británii válečné reparace, otevřít pět přístavů pro volný obchod a odstoupit Hong Kong. Hong Kong se stal největším obchodním uzlem, přes který se do Číny dostávalo indické opium. Napětí mezi Čínou a Velkou Británií vyústilo v roce 1856 v druhou opiovou válku, ve které Čína opět prohrála. Čína tentokrát musela odstoupit Kowloon a souhlasit s legalizováním opia.⁵⁴

Již v 60. letech 19. století začala Čína pěstovat vlastní opium, a po vrcholovém roce 1880, kdy bylo do Číny importováno na 6,500 tun opia a to

⁵¹BertilLintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", March 2000, http://asiapacificms.com/papers/pdf/gt_opium_trade.pdf, 2.

⁵²GlennMelancon, "Honour in Opium? TheBritish Declaration ofWar on China, 1839–1840," *The International HistoryReview* 21, no. 4 (1999): 855–74, <https://doi.org/10.1080/07075332.1999.9640880>, 859.

⁵³"InflationCalculator," Bank ofEngland, accessedFebruary 16, 2022, <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy/inflation/inflation-calculator>.

⁵⁴"Opium Wars," EncyclopædiaBritannica, April 28, 2023, <https://www.britannica.com/topic/Opium-Wars>.

převážně z Indie, začal import opia ze zahraničí značně klesat. Na začátku 20. století pěstovala Čína ročně kolem 22,000 tun a zásobovala tím přes 15 milionů závislých uživatelů.⁵⁵ Oblasti, ve kterých se v Číně opium pěstovalo, byl S'-čchuan a Jün-nan. Jün-nan hraničil s Britskou Barmou a Francouzskou Indočínou a byl díky své hornatosti ideální pro pěstování makovic. Kmeny z hraničních zemí brzy zjistily, že pěstování opia je mnohem výhodnější než pěstování obilí, a brzy se tedy rozšířilo i do severovýchodní Barmy, Thajska a Francouzské Indočíny. Francouzi využili příležitosti a začali pěstování opia používat k financování a udržování Indočíny. Daně z opia v Indočíně tvořily na začátku 19. století více než polovinu všech jejich příjmů.⁵⁶

Na hranicích mezi Thajskem, Francouzskou Indočínou, Barmou a Jün-nanem se rozprostíral Šanský stát, který byl v roce 1890 prohlášen britskou kolonií. Šanský stát však spíše než kolonii připomínal protektorát. Princové, kteří tam vládli, si mohli ponechat autonomii za podmínky, že udrží v oblasti mír. Před druhou světovou válkou se v Šanském státě vypěstovalo ročně kolem 30 tun opia, a ty byly ještě navíc přísně kontrolovány koloniálními úřady. Sami Šanové opium nevyužívali a pouze ho prodávali.⁵⁷

Situace se drasticky změnila za druhé světové války, kdy se hlavními dodavateli opia stali severní Laos a Vietnam, a dodávali opium do celé Francouzské Indočíny místo Indie. Barma byla v roce 1942 napadena japonským vojskem, přičemž se vytvořila Barmská nezávislá armáda v čele s Aun Schanem, která se přidala na japonskou stranu se snahou zbavit se britské nadvlády. Po vítězství Japonců nad Brity, však začalo být jasné, že Japonsko má zájem pouze o samostatnou Barmu, neboť Šanský stát darovala Thajsku. Aun Schan po tomto vývoji obrátil a přidal se zpět na britskou stranu se snahou připojit Šanský stát zpět k Barmě. Krátce po druhé světové válce Británie získala nad Barmou opět moc, která však vydržela pouze do roku 1947, kdy podepsal Aun Schan s Velkou Británií smlouvu o nezávislost, která měla vstoupit v platnost následujícího roku 1948.

⁵⁵Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 3.

⁵⁶ Asiaexpertsforum, "Diana Kim on the Opium Industry in Colonial Southeast Asia," Asia Experts Forum, June 9, 2020, <http://asiaexpertsforum.org/diana-kim-opium-industry-colonial-southeast-asia/>.

⁵⁷Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 4-5.

Aun Schan se setkal se zástupci Šanského, Kačjinského a Čjinského státu, kde se dohodli na spojení všech států, které později nesly název Barmský svaz. Státy se přitom mohly těšit, že i ve svazu budou mít nadále nad svými regiony autonomii, a Šanové si vyhradili právo, se od svazu odpojit, pokud by se jim později přestal líbit. V témže roce byl Aun Schan zastřelen a Barmský svaz získal oficiálně nezávislost 4. ledna 1948. Krátce po osamostatnění, se barmská vláda setkala s prvními potížemi. Etnické menšiny požadovaly větší míru samostatnosti nad jejich státy. Jako pokus o znovu ucelení země byl prvním barmským prezidentem zvolen zástupce z šanské etnické menšiny, tedy skupiny, která se vůči svazu nejvíce vyhraňovala. To však nepomohlo a spory nadále pokračovaly.

Mezitím v Číně, se krátce po vítězství komunistů a založení Čínské lidové republiky 1. října 1949, stáhl Čankajšek většinu svého vojska, Kuomintangu, na Tchaj-wan. Část vojsk Kuomintangu zůstalo v ČLR a snažilo se dál s komunisty bojovat. V lednu 1950 po porážce v Jün-nanu se tyto zbývající jednotky Kuomintangu neměly jak dostat na Tchaj-wan a proto se stáhly do Šanského státu. Po spojení se s hlavním vedením na Tchaj-wanu bylo rozhodnuto, že tyto jednotky v Barmě zůstanou, vybudují si tam základny a pokusí se znovu dobýt ČLR. Tyto pokusy o znovudobytí však skončily vždy neúspěšně. Barmská armáda se snažila Kuomintangze země vytlačit, to však skončilo neúspěchem a proto požádala o pomoc Valné shromáždění OSN, které usneslo, že Kuomintang se musí vzdát zbraní a neprodleně zemi opustit. Kuomintang se tvářil, že své vojáky evakuuje. Realita však byla taková, že ke konci roku 1953 vzrostl počet vojáků v zemi na 12,000.⁵⁸ Barmské armádě se je podařilo vytlačit do oblastí Wa a Kokangu v Šanském státu, které byly historicky známy jako nejlepší regiony pro pěstování opia.⁵⁹

Oblasti Wa i Kokang jsou velice hornaté a chudé, zemědělci tedy opium pěstovali, protože se jednalo o nejlepší poměr vynaloženého úsilí a zisku. Kuomintang se s vidinou lehce získaných peněz rozhodl pěstování opia zdanit a peníze využívat na nákup nových zbraní, které by sloužily k vyzbrojování armády, se kterou se plánovali probojovat zpět do Číny. Z původních 30 tun v roce 1950, se

⁵⁸Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 7.

⁵⁹Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 6-7.

pod vedením Kuomintangu objem opia zvýšil až na 600 tun ročně.⁶⁰ Poté, co se jejich pokus dostat se zpět do Číny nepovedl, obrátili svou pozornost zpět na pěstování opia, neboť to bylo v okolí nejvíce peněžně lukrativní.⁶¹ Šanské kmeny pod nátlakem Kuomintangu a barmské vlády, postupně začaly vytvářet ozbrojené jednotky s cílem se od Barmského svazu odpojit. V roce 1959 došlo k prvním ozbrojeným konfliktům mezi Šany a barmskou armádou. Konflikt se nejdříve snažila barmská vláda vyřešit politicky, kdy se princové v Šanském státu vzdali svých funkcí a místo toho vytvořili oficiální šanskou vládu. Než se však podařilo krizi vyřešit, 2. března 1962 vyhlásil generál barmské armády, Ne Win, vojenskou vládu, v jejímž čele měla být Revoluční rada, které se sám stal předsedou. Ne všem se to však líbilo a v zemi tím propukla občanská válka.⁶²

Kuomintang se tehdy stáhl do Thajska, kde chránil jeho hranice, kontroloval import opia do země a aktivně bojoval proti Komunistické straně Thajska. Šanští farmáři museli začít pěstovat exkluzivně opium, protože by se jinak neuzřívili. Důvodem je, že stát Šan se nachází na Šanské náhorní plošině. Oblast je tedy hornatá, a pro pěstování normálních plodin není moc vhodná. Pěstování opia se tedy zemědělcům vždy jevílo jako lukrativní přivýdělek. V polovině 60. let se začalo opium zpracovávat na heroin, a vyvážet se do Thajska, kde bylo konzumováno či dále prodáváno do okolních zemí.⁶³

V té době vyhlásila Revoluční rada program s názvem Barmská cesta k socialismu, kde měly být všechny podniky a banky znárodněny. Ekonomie země začala stagnovat a dala vzniknout bohatému černému trhu. Opium se stalo hlavní obchodní komoditou a jeho pěstování se rozrostlo ze Šanského státu i do států Kačjinského, Karenského a Čjinského. Spotřební zboží bylo do země pašováno z okolních zemí výměnou za opium, či heroin. Čína podporovala od vojenského převratu v roce 1962 Komunistickou stranu Barmy, která se držela v příhraničních oblastech a v roce 1968 jí poskytla zbraně, střelivo, zdravotnický materiál a

⁶⁰ Alfred W. McCoy, "From Free Trade to Prohibition: A Critical History of the Modern Asian Opium Trade," FLASH: The Fordham Law Archive of Scholarship and History, accessed May 2, 2023, <https://ir.lawnet.fordham.edu/ulj/vol28/iss1/4/>, 330.

⁶¹ Alfred W. McCoy, "From Free Trade to Prohibition: A Critical History of the Modern Asian Opium Trade," FLASH: The Fordham Law Archive of Scholarship and History, accessed May 2, 2023, <https://ir.lawnet.fordham.edu/ulj/vol28/iss1/4/>, 329-330.

⁶² John Pike, "Military," Military Coups in Burma, accessed June 26, 2023, <https://www.globalsecurity.org/military/world/war/myanmar1.htm>.

⁶³ Lintner, "The Golden Triangle Opium Trade: An overview", 8-9.

dobrovolníky. Komunistické straně Barmy se díky tomu podařilo ovládnout oblast mezi Kokangem až k řece Mekong, která odpovídala zhruba 20,000 kilometrům čtverečních.⁶⁴

Situace se začínala čím dál více vyostřovat a Ne Win povolil založení domácí stráže, což byly jednotky, které měly proti rebelům bojovat. Výměnou za boj, mohly volně využívat státní cesty a města k pašování opia. Ne Win doufal, že tímto se stanou jednotky soběstačné a zbrojení schopné, aniž by jim musel posílat peníze z vládní pokladny. Jedním z nejznámějších lidí, kteří na této domluvě zbohatli, byl generál domácí stráže Khun Sa.⁶⁵

Rebelové uvalili vysokou daň jak na farmáře, kteří opium pěstovali, tak na obchodníky, kteří opium skupovali a dále prodávali. Tito obchodníci si často pronajímali na ochranu převozu opia do Thajska jednotky domácí stráže, které dohlížely na to, aby se zboží po cestě nic nestalo. Opium se převezlo k hranicím s Thajskem a Laosem, kde bylo vyměněno za zlato či spotřební zboží. Oblast na severu Šanského státu se tak stala největším centrem obchodu s opiem v jihovýchodní Asii.⁶⁶

Kuomintang kromě kontroly thajských hranic, mimo jiné shromažďoval zpravodajské informace pro vlády na Tchaj-wanu, USA a Thajsku. Výměnou za tyto informace jim thajská vláda dovolila nadále se do nelegálního obchodu s opiem zapojovat. Americká zpravodajská služba CIA, využívala těchto informací ve válce ve Vietnamu.⁶⁷

Z pohledu Revoluční rady bylo založení domácí stráže naprostým fiaskem, neboť místo, aby stráže s rebely bojovaly, domlouvaly se s nimi na daňových smlouvách, díky kterým mohly převážet opium, přes území, které rebelové ovládali, až k thajským a laoským hranicím, kde bylo poté prodáváno. Některé z drog skončili v Thajsku a Laosu, některé pak byly dále prodávány na východ. V roce 1973 tedy byly stráže oficiálně rozpuštěny. Generál Khun Sa se usadil na thajských hranicích, kde založil Barmskou spojeneckou armádu, se kterou se

⁶⁴ Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 10.

⁶⁵ Jeffrey Hays, "Khun Sa: His Life, Army, and the Opium and Heroin Trade," Facts and Details, accessed June 26, 2023, https://factsanddetails.com/southeast-asia/Myanmar/sub5_5g/entry-8269.html.

⁶⁶ Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 11.

⁶⁷ Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 11.

společně spojil s Thajskou a Barmskou armádou, a tak jako Kuomintang kontroloval hranice a obchod u nich.⁶⁸

Mezitím CIA, které spolupracovalo s thajskou vládou, zjistilo, že jedním z největších odběratelů heroinu se stali američtí vojáci ve Vietnamu. Poté co se vojenští veteráni vrátili z Vietnamu zpět do USA, přivlékli drogový problém s sebou. Tamní vláda se snažila situaci rychle vyřešit, a tím byla v roce 1973 Richardem Nixonem vyhlášena Válka drogám a založen Úřad pro potírání drog, který měl bojovat s pašováním a distribucí drog. Po válce ve Vietnamu, která americkou společnost rozdělila, si vláda uvědomila, že musí jednat opatrně, aby si své občany ještě více neodcizila. Proto její iniciativou vznikl Fond OSN pro kontrolu zneužívání drog, který měl postiženým oblastem pomoci. Tento fond začal brzy posílat farmářům v oblasti Zlatého trojúhelníku finance, díky kterým se měli přestat zaměřovat na pěstování opia a místo toho začít pěstovat obilniny či jiné základní suroviny.⁶⁹

Thajsko po druhé světové válce pěstovalo ročně kolem 100 tun opia ročně, nejméně ze zemí Zlatého trojúhelníku. Po zavedení materiální pomoci OSN, se každoroční sklizeň zmenšila na 20 tun.⁷⁰ Tohoto jedinečného výsledku šlo dosáhnout mimo jiné i tím, že Thajsko mělo poměrně moderní infrastrukturu a politickou stabilitu. Díky snahám OSN se z Thajska brzy stala takřka země bez opia, neboť jeho sklizně byly zanedbatelné. Ač OSN slavila úspěch v Thajsku, Thajsko bylo ve Zlatém trojúhelníku nejslabším pěstitelem. Spíše přes něho vedly obchodní trasy, které drogy pašovaly dále na Východ, do Evropy, Austrálie a Severní Ameriky.

Takže i přesto, že se podařilo v Thajsku téměř zastavit jakoukoliv výrobu drog, obchod na území nadále pokračoval. Mnoho skupin, které s drogami obchodovalo, bylo spojeno s thajskými bezpečnostními agenturami. Obchodníci peníze následně prali a investovali zpět do místní ekonomiky, thajská vláda tedy nechtěla s obchodem s drogami úplně přestat.⁷¹ Khun Sa a Kuomintang dostali svolení na thajském území zůstat a dále s drogami obchodovat. Bylo zřejmé, že obchod mezi Barmou a Thajskem se stává pro samotnou Barmu nesmírně důležitý,

⁶⁸Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 10-12.

⁶⁹ Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 12-13.

⁷⁰Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 13.

⁷¹Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 13.

neboť výměnou za opium získávala spotřební zboží a jiné moderní komodity. Pokud by byl tento obchod násilně přerušen, mohlo by to pro Barmu znamenat ekonomickou katastrofu.⁷²

V pozdních 80. letech 20. století se v Barmě produkce opia více než zdvojnásobila. Dle informací CIA, vzrostla produkce z 836 tun v roce 1987 na 2,340 tun v roce 1995. Satelitní obrázky navíc odhalily, že se rozloha makových polí zvýšila z 92,300 hektarů v roce 1987 na 154,000 hektarů v roce 1995. Mimoto se dále rozrostl i obchod s heroinem, z 54 tun v roce 1987 na 166 tun v roce 1995.⁷³ Prodej s drogami se stal pro Barmu nejstabilnějším příjmem a jejich ekonomika, tak mohla růst. V oblasti Kokang a Wa, vznikaly nové výrobní heroinu, které měly výhodnou pozici u čínských hranic, a mohly se proto snadněji do této země dostat. Na začátku 90. let se začal na severu Barmy vyrábět metamfetamin.⁷⁴

V roce 1988 došlo v Barmě k masivním protestům vůči vojenské vládě, při kterých vyšlo tisíce lidí do ulic protestovat, aby se vláda vzdala své moci a země se opět navrátila k demokracii. Vláda proti protestům tvrdě zasáhla a demonstrace si vyžádaly přes 3,000 obětí. 18. září 1988 se podařilo v zemi dosáhnout nového vojenského převratu a vlády se chopila nová vojenská junta. Kvůli strachu z protestujících etnických menšin, jako jsou Šanové, Wa, Kokang a Kačjinové, se s nimi junta domluvila na následujícím. Etnické menšiny nebudou napadat vládní jednotky a přeruší styky s ostatními menšinami. Výměnou za to jim byla přislíbena svoboda jakkoliv podnikat, což v Barmě v té době znamenalo jediné, produkovat opium.

Pěstování opiátů tedy pokračovalo i po ustanovení míru. Etnické menšiny navíc mohly volně obchodovat s Indií, odkud získávaly chemikálie na výrobu heroinu.⁷⁵

V lednu 1996 se Khun Sa dobrovolně vzdal barmské armádě, přičemž opustil svou Barmskou osvobozenou armádu, která se částečně rozpustila a tím se přerušila pašerácká trasa, která vedla přes Thajsko, a tou hlavní se stala čínská trasa,

⁷²Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 12-13.

⁷³Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 15.

⁷⁴Lintner, "TheGolden Triangle Opium Trade: An overview", 15.

⁷⁵Alfred W. McCoy, "From Free Trade to Prohibition: A CriticalHistoryoftheModernAsian Opium Trade," FLASH: TheFordhamLaw Archive ofScholarship and History, accessed May 2, 2023, <https://ir.lawnet.fordham.edu/ulj/vol28/iss1/4/>, 335-337.

kteřou Barma začala využívat.⁷⁶ Čína se postupně přeměnila z tranzitní země na zemi, kde drogy končily. Poptávka po drogách v Číně narůstala do roku 1998, kdy Čína implementovala systém registru uživatelů drog a začala aktivně proti distribuci drog bojovat, což dokumentovala ve výročních zprávách.⁷⁷ Počet registrovaných uživatelů stabilně rostl do roku 2018, kdy konečně začal počet uživatelů meziročně klesat.⁷⁸ V roce 2019 počet uživatelů znovu klesl⁷⁹ a trend pokračoval až do roku 2021, kdy byla naposledy výroční zpráva vydána.⁸⁰

Shrnuto, Myanmar má s pěstováním drog letité zkušenosti, neboť se nelegální obchod s drogami na jejich území uskutečňoval již od 19. století. Dále je Myanmar poněkud chudá a hlavně hornatá země. Pokud zemědělci chtěli jistotu, že se užijí, stačilo se dát na pěstování opia. Neboť po této droze byla vždy poptávka.

3.3. Myanmaršský vojenský převrat 2021

Prvního února v ranních hodinách došlo v Myanmaru ke státnímu převratu, kdy byli demokraticky zvolení členové vládnoucí strany Národní liga pro demokracii (NLD) sesazeni myanmarskou armádou Tatmadawem. Ta následně založila Radu státní správy, která slouží jako vojenská junta a v současné době se skládá z 20 členů, 10 civilistů a 10 lidí z vojenského prostředí. Radě předsedá Min Aung Hlaing, vrchní velitel obranných služeb, který se dne 1. srpna 2021 stal premiérem Myanmaru.⁸¹ Min Aung Hlaing prohlásil výsledky parlamentních voleb z listopadu 2020 za neplatné a uvedl, že po skončení výjimečného stavu hodlá uspořádat nové volby. K převratu došlo den předtím, než měli nově zvolení poslanci

⁷⁶Ko-lin Chin and Sheldon X. Zhang, *The Chinese Heroin Trade: Cross-Border Drug Trafficking in Southeast Asia and Beyond*, 1st ed. (New York, New York: NEW YORK UNIVERSITY PRESS, 2015), 5.

⁷⁷Ko-lin Chin and Sheldon X. Zhang, *The Chinese Heroin Trade: Cross-Border Drug Trafficking in Southeast Asia and Beyond*, 198.

⁷⁸China Drug Situation Report 2021,“ Consulate General of the People’s Republic of China in New York, accessed May 4, 2023, http://newyork.china-consulate.gov.cn/eng/xw/202209/t20220901_10759286.htm.

⁷⁹“Drug Situation in China (2019),” Office of China National Narcotics Control Commission, June 2020, http://www.nncc626.com/2020-06/25/c_1210675877.htm, 2.

⁸⁰Global Times, “China the Country with the Most Number of Outlawed Drugs and Strictest Drug Control System in the World: Ministry,” Global Times, accessed April 30, 2023, <https://www.globaltimes.cn/page/202206/1268844.shtml>.

⁸¹Shibani Mahtani and Kyaw Ye Lynn, “Myanmar Military Seizes Power in Coup after Detaining Aung San Suu Kyi,” The Washington Post, February 2, 2021, https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/myanmar-aung-sun-suu-kyi-arrest/2021/01/31/c780ce6a-6419-11eb-886d-5264d4ceb46d_story.html.

nastoupit k moci. Tehdejší prezident, státní poradkyně, ministři a členové parlamentu byli zatčeni.⁸²

Dne 3. února 2021 proběhl soud s prezidentem i státní poradkyní, přičemž byli oba obviněni z několika drobných přestupků. Jedním z nich bylo údajné dovezení vysílaček do země bez patřičné licence či podávání rukou během pandemie COVID-19, což bylo tehdy nezákonné.⁸³

Zanedlouho po převratu začaly první protesty proti nově nastolenému vojenskému režimu. Protestující využívali převážně nenásilné formy protestu, které zahrnují akty občanské neposlušnosti, čímž jsou například bojkoty a stávky.⁸⁴

V reakci na sílící protesty přijali vojenští představitelé v době převratu řadu protiopatření. K těm patřily zákaz internetu a sociálních sítí, stíhání protestujících a jejich následné zatčení a odsouzení, šíření dezinformací a násilné použití síly k potlačení protestů.⁸⁵

K 12. dubnu 2023 bylo zabito nejméně 3 240 protestujících a zatčeno na 21 438 osob.⁸⁶

Po vojenském převratu se Myanmar nacházel ve velmi nestabilní době plné chaosu a slabé ekonomiky, což způsobilo prudký nárůst výroby drog a jejich pašování do jihovýchodní Asie i mimo ni. Pokračující politická nestabilita po vojenském převratu, slabá ekonomika a vysoká inflace, to všechno mohlo být rozhodujícím faktorem pro farmáře na venkově, kteří se rozhodli více spoléhat na pěstování opia a výrobu i rozšířit.⁸⁷

⁸²Bill Chappell and Jaclyn Diaz, "Myanmar Coup: With Aung San Suu Kyi Detained, Military Takes over Government," NPR, February 1, 2021, <https://www.npr.org/2021/02/01/962758188/myanmar-coup-military-detains-aung-san-suu-kyi-plans-new-election-in-2022>.

⁸³"Myanmar Military Reveals Charges against Aung San Suu Kyi," The Independent, February 3, 2021, <https://www.independent.co.uk/news/world/asia/myanmar-coup-aung-san-suu-kyi-charge-b1796833.html>.

⁸⁴Kyaw Ye Linn, "Myanmar Adopts Nonviolent Approach to Resist Army Coup," Arab News, February 4, 2021, <https://www.arabnews.com/node/1803301/world>.

⁸⁵ABC News, "Myanmar Blocks Facebook as Resistance Grows to Coup," ABC News, February 4, 2021, <https://www.abc.net.au/news/2021-02-05/myanmar-blocks-facebook-as-resistance-grows-to-military-coup/13124148>.

⁸⁶Martin Armstrong and Felix Richter, "Infographic: The Myanmar Junta's Violent Crackdown," Statista Infographics, April 14, 2023, <https://www.statista.com/chart/24538/arrests-and-deaths-in-response-to-myanmar-coup/>.

⁸⁷Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, v.

Úřady v Myanmaru, Thajsku i Laosu hlásili zaznamenaný nárůst zabavených drog, které byly z velké většiny vyrobeny v odlehlých pohraničních oblastech Šanského státu. Zástupce v jihovýchodní Asii pro Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC), Jeremy Douglas, konstatoval, že se produkce pervitinu z roku 2021 do roku 2022 navýšila, a že nic nenasvědčuje tomu, že by měl tento růst zpomalovat.⁸⁸ Od vojenského převratu čelí Myanmar ekonomickým potížím a chudým farmářům, kteří žijí v Šanském státě pomalu docházejí možnosti obživy. Nedá se tedy vyloučit, že se nevrátí zpět k pěstování opia.

V sousedním Thajsku, které je tradiční tranzitní zemí pro nelegální drogy vyráběných v Myanmaru, bylo podle údajů tamních úřadů pro kontrolu drog ve fiskálním roce od října 2020 do září 2021 zabaveno 520 milionů tablet metamfetaminu, což je 30% nárůst oproti předchozím 12 měsícům, kdy jich bylo zabaveno 361 milionů.⁸⁹ Záchyty krystalického pervitinu se oproti roku 2020 snížily o 22 % na 21,6 tuny, ale stále byly výrazně vyšší než 18,2 tuny zachycené v roce 2019, kdy se překupníci ještě nemuseli potýkat s uzavíráním hranic a cestovními omezeními spojenými s pandemií COVID-19.⁹⁰

V chaosu a občanských nepokojích, které po převratu následovaly, některé skupiny etnických menšin zapojené do obchodu s drogami chtěly zvětšit pole, na kterých opium pěstovaly. Například Sjednocená armáda státu Wa, která patří mezi nejlépe vyzbrojené skupiny, a která kontroluje rozsáhlá území ze severu Šanského státu, začala postupovat i na jih, za účelem rozšíření kontroly nad dalším územím státu.⁹¹

UNODC označilo převrat v Myanmaru a následné politické nepokoje jako skvělou příležitost pro místní drogové syndikáty, neboť v roce od převzetí moci

⁸⁸Panu Wongcha-um and Tom Allard Panu Wongcha-um, "DrugTraffickingSurging in Yearsince Myanmar Coup," Reuters, February 2, 2022, <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/drug-trafficking-surg-ing-year-since-myanmar-coup-2022-02-01/>.

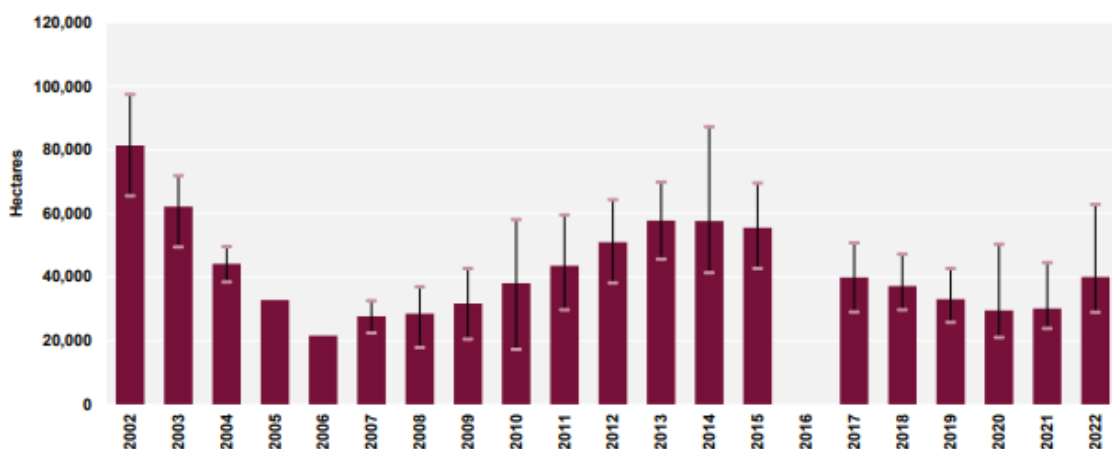
⁸⁹ Sebastian Strangio, "IllicitDrugProduction Has SurgedsinceMyanmar'sCoup,"

⁹⁰ Sebastian Strangio, "IllicitDrugProduction Has SurgedsinceMyanmar'sCoup,"

⁹¹ Panu Wongcha-um and Tom Allard Panu Wongcha-um, "DrugTraffickingSurging in Yearsince Myanmar Coup,"

armádou se produkce drog a obchod s nimi zvýšil.⁹² Navíc, v současné době je řešení situace v Myanmaru v nedohlednu a ekonomika stagnuje.⁹³

3.4. Současný obchod s drogami

Obrázek 1: Počet hektarů, na kterých se v Myanmaru opium pěstovalo v letech 2002-2022
Přejato z: https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_Survey_2022.pdf, iii.

3.4.1. Obchod s opioidy

2020

Od roku 2014 bylo možné sledovat v Myanmaru trend klesajícího počtu hektarů, na kterém lze opioidy pěstovat. V roce 2020 byl počet hektarů odhadnut na 29 500, což bylo o 3 600 hektarů méně než v 2019.⁹⁴ Průměrný výnos opia na hektar byl 13,7 kilogramů⁹⁵ a výnos za celý rok činil 405 tun.⁹⁶ Z toho v Šanském státě se nacházelo až 25 000 hektarů, měl 84% podíl celkové výroby v Myanmaru.⁹⁷

Po odečtení všech zabavených drog v roce 2020, bylo odhadnuto, že 77 tun opia a zhruba 40 tun heroinu bylo určeno k prodeji na černém trhu. Ze 77 tun opia

⁹²GavinButler, “Myanmar’s Coup Has Opened the Floodgates of the Southeast Asian Drug Trade,” VICE, December 20, 2021, <https://www.vice.com/en/article/m7vgm3/myanmar-coup-golden-triangle-drug-trade-asia>.

⁹³ Sebastian Strangio, “Military Coup Has Inflicted ‘permanent’ Damage on Myanmar, World Bank Says,” – The Diplomat, June 28, 2023, <https://thediplomat.com/2023/06/military-coup-has-inflicted-permanent-damage-on-myanmar-world-bank-says/>.

⁹⁴ Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime, 7.

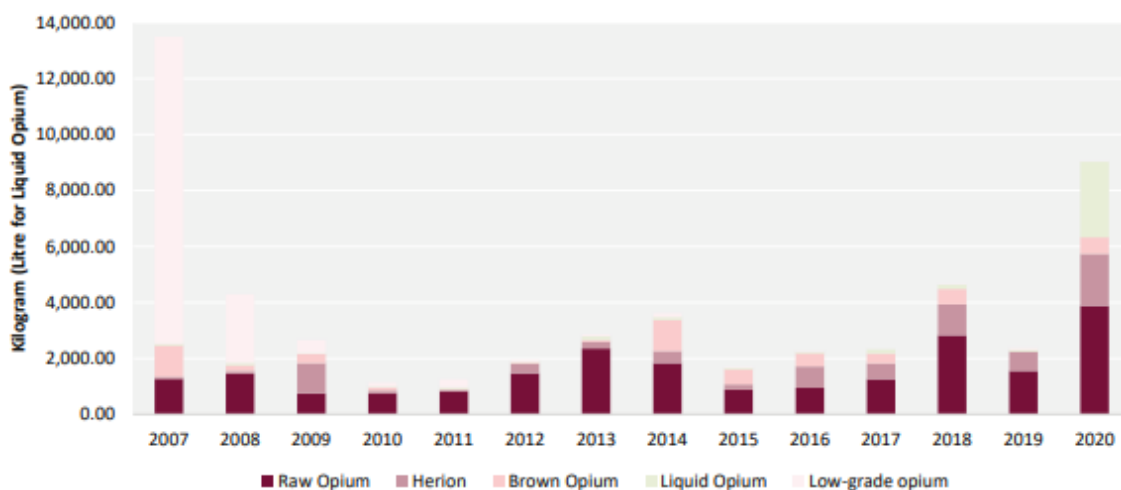
⁹⁵ Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime, 13.

⁹⁶ Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime, 14.

⁹⁷ Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime, 7.

bylo 22 tun v přibližné hodnotě 17 milionů USD určeno k domácí spotřebě, zbylých 55 tun opia v hodnotě 42 milionů USD bylo určeno k vývozu.⁹⁸

Celkově se pohybovala hrubá hodnota výroby i prodeje opioidů v Myanmaru v roce 2020 v rozmezí 502 milionů až 1,58 miliard USD, což odpovídalo zhruba 0,7 - 2,1 % celkového HDP země za celý rok 2019.⁹⁹

Obrázek 2: Počty zabavených opioidů v kilogramech v Myanmaru do roku 2020

Přejato z: http://unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2020.pdf,

27.

Celkově bylo v roce 2020 v Myanmaru zabaveno 3 883 kg opia a 1 853 kg heroinu.¹⁰⁰

2021

Průzkum z roku 2021 sleduje, jak COVID-19 potencionálně ovlivnil výrobu i obchod a dopadl tím na hospodářství země. Průzkum nebere v potaz situaci, která začala v únoru 2021, tedy vojenský převrat.¹⁰¹

Sezóna 2020-2021 se shodovala s obdobím významných hospodářských potíží v důsledku COVID-19 pandemie. Opium se v Myanmaru pěstuje především na venkově. Vesnice jsou většinou chudé a propad ekonomiky důsledkem COVIDU-19, situaci ještě zhoršila. Farmáři za vidinou stabilního příjmu

⁹⁸Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime, 19.

⁹⁹Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime, 19.

¹⁰⁰Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 22.

¹⁰¹United Nations Office on Drugs and Crime, accessed May 1, 2023,

https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2021.pdf.

pěstování opia nijak neomezili, a naopak ho zvýšili, to mohlo zapříčinit konec trendu každoročního klesání počtu hektarů.¹⁰²

Ať už na rostlinné nebo syntetické bázi – existuje souvislost mezi drogami a konfliktem v Myanmaru. Obchod s drogami v zemi posiluje konflikt, ale i naopak konflikt posiluje obchod s drogami. Šlo tedy očekávat, že v roce 2022 obchod s drogami nadále poroste.¹⁰³

V roce 2021 byl počet hektarů odhadnut na 30 200, což bylo o 650 hektarů více než v 2020.¹⁰⁴ Tímto se přerušil trend, kdy již od roku 2014 každoročně počet hektarů klesal. Průměrný výnos opia na hektar byl 14 kilogramů¹⁰⁵ a předpokládaný výnos za celý rok bylo vypěstování 423 tun.¹⁰⁶ Z toho se v Šanském státě nacházelo na 23 900 hektarů, a byl zodpovědný za vypěstování až 341 tun, což odpovídalo 84% celkové výroby v Myanmaru.¹⁰⁷

Po odečtení všech zabavených drog v roce 2021, bylo odhadnuto, že 77 tun opia a zhruba 38 tun heroinu bylo určeno k prodeji na černém trhu. Ze 77 tun opia bylo 22 tun v přibližné hodnotě 13 milionů USD určeno k domácí spotřebě, zbylých 55 tun opia v hodnotě 32 milionů USD bylo určeno k vývozu.¹⁰⁸

Za celý rok 2021 se hodnota trhu s heroinem pohybovala mezi 420 miliony až 1,1 miliardy USD, což odpovídalo zhruba 0,5 - 1,4 % celkového HDP země za celý rok 2020.¹⁰⁹

¹⁰²Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 2.

¹⁰³Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 2.

¹⁰⁴Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 7.

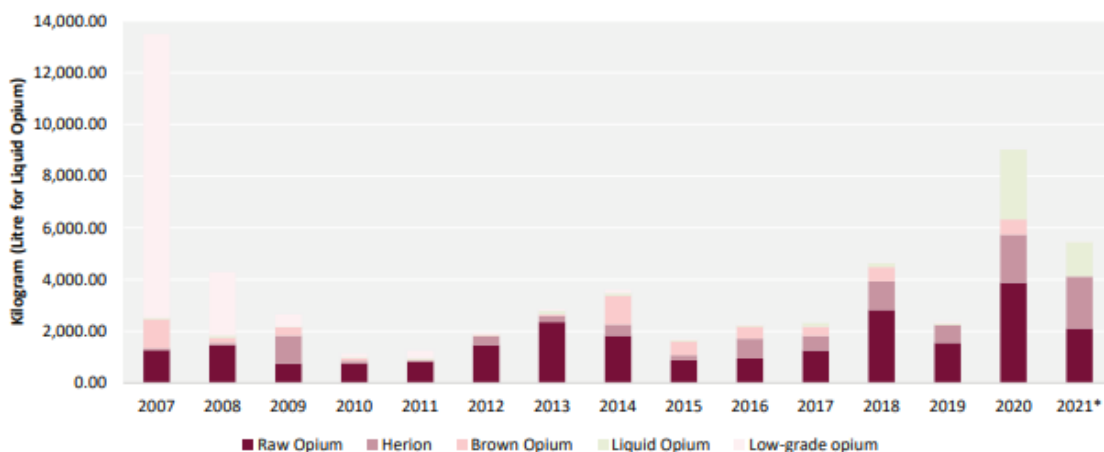
¹⁰⁵Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 13.

¹⁰⁶Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 14.

¹⁰⁷Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 1.

¹⁰⁸Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 16.

¹⁰⁹Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 16.

Obrázek 3: Počty zabavených opioidů v kilogramech v Myanmaru do roku 2021

Přejato z: [https://www.unodc.org/documents/crop-](https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2021.pdf)

[monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2021.pdf](https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2021.pdf), 23.

Celkově bylo v roce 2021 v Myanmaru zabaveno 2 110 kg opia a 2 003 kg heroinu.¹¹⁰

2022

V průzkumu po první sezóně, která proběhl od vojenského převratu v únoru roku 2021 došlo ke zvýšení produkce opioidů až o 33%.¹¹¹ V minulosti bývala pole na, kterých se pěstovalo malá a špatně udržovaná, na špatně přístupných místech. Průzkum v roce 2022 však odhalil rostoucí sofistikovanost pěstování, pole se zvětšují a hustí do ohnisek.¹¹²

Prudké ekonomické výkyvy v důsledku epidemie COVID-19 a myanmarského vojenského převratu v únoru 2021, způsobila v Myanmaru velice slabou ekonomiku. Další krize přišla s válkou na Ukrajině, kdy celosvětově zdražily pohonné hmoty a hnojiva, což v Myanmaru ovlivnilo především chudé obyvatele na venkově. Pokračující politická nestabilita po vojenském převratu, slabá ekonomika a vysoká inflace, to všechno mohlo být rozhodujícím faktorem pro farmáře na venkově, kteří se rozhodli více spoléhat na pěstování opia a výrobu i rozšířit.¹¹³

¹¹⁰ Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime, 22.

¹¹¹ Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, accessed May 3, 2023, https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_Survey_2022.pdf, iii.

¹¹² Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, iii.

¹¹³ Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, v.

V roce 2022 byl počet hektarů odhadnut na 40 100, což bylo o 10 000 hektarů více než v 2021.¹¹⁴Zvýšený počet byl pravděpodobně způsoben dvěma hlavními faktory, a to větší velikostí polí a odhalením nových ohnisek výroby.¹¹⁵Většina polí, na kterých se v minulosti makovice pěstovaly, byly malé a daleko od vesnic a měst. V roce 2022 se však objevily důkazy, které ukazují na zvyšující se sofistikovanost v pěstování. Velikosti polí se zvětšila až o 30 procent, a s ní se zároveň zvýšila i hustota vysazení rostlin na poli.¹¹⁶ Průměrný výnos opia na hektar byl 19,8 kilogramů¹¹⁷ a předpokládaný výnos za celý rok bylo vypěstování 790 tun.¹¹⁸ Z toho v Šanském státě se nacházelo na 34 600 hektarů, a byl zodpovědný za vypěstování až 670 tun, což odpovídalo 84% celkové výroby v Myanmaru.¹¹⁹

Po odečtení všech zabavených drog v roce 2022, bylo odhadnuto, že 287 tun opia a zhruba 62 tun heroinu bylo určeno k prodeji na černém trhu. Ze 287 tun opia bylo 22 tun v přibližné hodnotě 13 milionů USD určeno k domácí spotřebě, zbylých 265 tun opia v hodnotě 160 milionů USD bylo určeno k vývozu.¹²⁰

Za celý rok 2022 se celková hodnota trhu s opioidy v Myanmaru pohybovala mezi 660 miliony až 2 miliardami USD, což odpovídalo zhruba 1 - 3 % celkového HDP země za celý rok 2021.¹²¹

¹¹⁴Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 1.

¹¹⁵Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, iii.

¹¹⁶“Opium Poppy Cultivation Estimates Increase in Myanmar in 2022 against Backdrop of More Sophisticated Production: UNODC Report,” United Nations : Office on Drugs and Crime, accessed June 24, 2023, https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2023/January/opium-poppy-cultivation-estimates-increase-in-myanmar-in-2022-against-backdrop-of-more-sophisticated-production_-unodc-report.html.

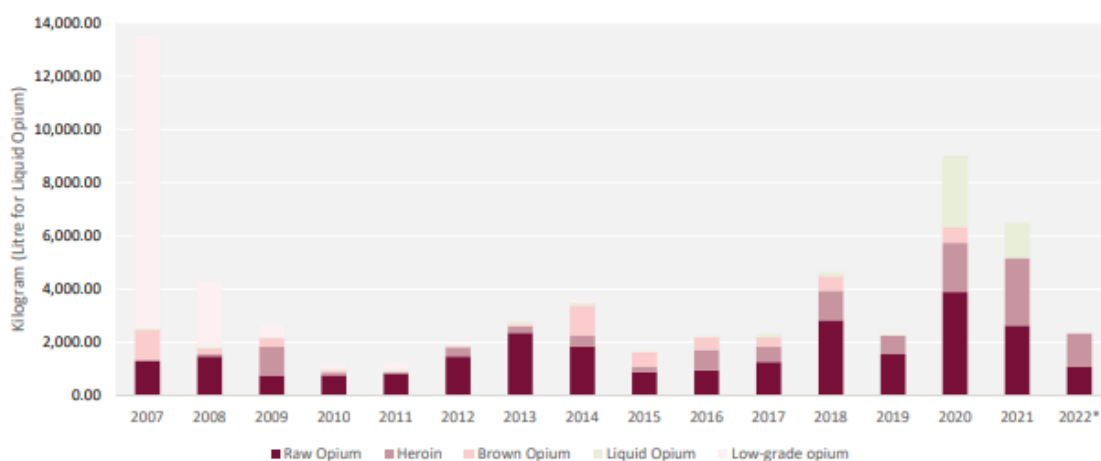
¹¹⁷Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 8.

¹¹⁸Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 9.

¹¹⁹Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 1.

¹²⁰Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 11.

¹²¹Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 11.

Obrázek 4: Počty zabavených opioidů v kilogramech v Myanmaru do roku 2022
 Přejato z: https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_Survey_2022.pdf, 17.

Celkově bylo v roce 2022 v Myanmaru zabaveno 1078 kg opia a 1249 kg heroínu.¹²²

3.4.2. Stimulancia

Myanmarský obchod s drogami není utvářen pouze opioidy. Dalším významným druhem jsou stimulancia, především potom metamfetamin, který zažívá také nárůst výroby s rekordně vysokými počty zabavení. I když zvýšení zabavení drog nemusí nutně znamenat jejich zvýšenou výrobu, velikost, místo, ve kterých byly zabaveny, jejich snižující se cena a zvyšování jejich čistoty, poukazuje na zvýšenou sofistikovanost jejich výroby.¹²³

Bohužel se dá pouze dohadovat o tom, kolik metamfetaminu se v Myanmaru každoročně vyrobí, každopádně z počtu zabavených drog v tabulce níže lze vidět, že v roce 2021 došlo ke snížení objemu zabavení, napříč všemi druhy metamfetaminu. V roce 2022 sice klesl počet zabavených tablet, naopak však vzrostl objem zabaveného crystalického metamfetaminu, neboli cracku, na 234 tun. Celková počet zabavených drog se tedy od roku 2021 udržuje na stejné úrovni, z toho lze předpokládat, že podobný trend nejspíše provází i samotnou výrobu.

¹²²Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, 17.

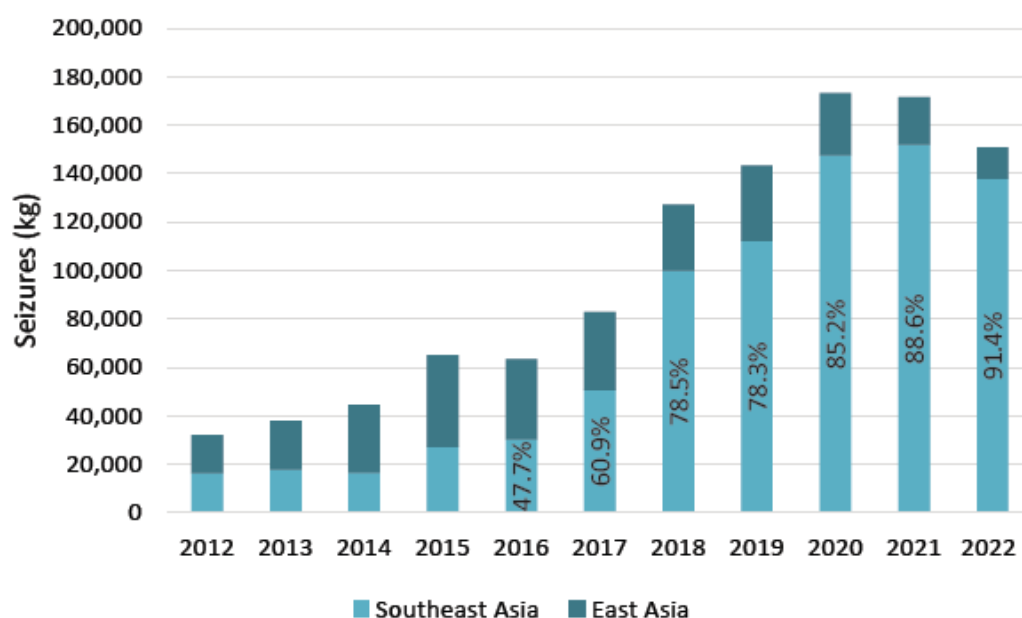
¹²³Myanmar Opium Survey 2022 - United Nations Office on Drugs and Crime, viii.

Drug type	Unit	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Methamphetamine tablets	tablets	74,001,667	106,702,365	108,719,071	328,410,692	198,188,715	169,070,909
Crystal methamphetamine	kg	1,107.5	2,827.5	9,426.2	17,363.9	13,815.8	23,401.9
Methamphetamine powder*	kg	106.9	45.2	679.5	2,145.2	111.3	279.6

Obrázek 5: Počty zabaveného metamfetaminu v tabletech a kilogramech v Myanmaru do roku 2022
Přejato z:

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 86.

V roce 2020 bylo v jihovýchodní Asii zabaveno na 169 tun metamfetaminu, což byl i přes trvající epidemii COVIDU-19, nárůst oproti roku 2019. Za posledních 6 let, výroba stále narůstá. I přes zvýšenou výrobu, cena metamfetaminu je stabilní.¹²⁴ V roce 2021, pak bylo zabaveno v jihovýchodní Asii na 171 tun metamfetaminu.¹²⁵ V roce 2022 to pak bylo 138 tun.¹²⁶

Obrázek 6: Počty zabaveného metamfetaminu v celé jihovýchodní Asii v kilogramech do roku 2022

Přejato z: 10. “Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2023. Accessed June 28, 2023.

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 7.

¹²⁴Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2021, accessed May 3, 2023,

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2021/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2021.pdf, 71.

¹²⁵“Synthetic Drugs in East and Southeast Asia 2022,” United Nations Office on Drugs and Crime, accessed May 3, 2023,

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2022/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2022.pdf, 5.

¹²⁶ Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2023, accessed June 28, 2023,

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 7.

3.4.3. Dovoz drog do Hong Kongu a ČLR

Hong Kong má data ohledně hmotností zabavených drog na oficiálních stránkách své policie. V roce byl rekordní nárůst zabaveného počtu drog. Heroin pak v roce 2021 narostl z 368 tun na 410 tun, v roce 2022 však zase klesl na 327 tun. Metamfetamin prožíval úplně opačný fenomén. V roce 2021 klesl na 982 tun z 1499 tun, a v roce 2022 zase narostl na 1796 tun.

	2019 ¹²⁷	2020 ¹²⁸	2021 ¹²⁹	2022 ¹³⁰
Heroin (kg)	47	368	410	327
Metamfetamin (kg)	163	1499	982	1796

Tabulka 1: Počty zabavených drog v kilogramech v Hong Kongu v letech 2019-2022

ČLR prožívá od roku 2017 trend klesajícího počtu zabaveného heroínu. Naposledy zveřejněná data z roku 2021, vykazují 1,81 tuny což je více jak 50% roční pokles oproti roku 2020, kde bylo 3,77 tun. ČLR tvrdí, že až 1,78 tun pochází ze Zlatého trojúhelníku, 22 kilogramů pochází ze Zlatého pŕlměsíce.¹³¹

U metamfetaminu došlo v roce 2018 k prudkému poklesu na 6,15 tun z 30,76 z roku 2017. Následující rok 2019 nastal znovu rŕst na 25,10 tun, kde se držel stabilně do roku 2021, kde klesl na 15 tun. Ze Zlatého trojúhelníku pochází 13,4 tun.¹³² V roce 2022 se objem zabavených drog opět zvýšil a to na 19,8 tun.¹³³

V Číně celkově díky osvětě a protidrogovým kampaním klesá aktivní počet uživatelŕ. Ke konci roku 2021 bylo v celé zemi přibližně 1,49 mil. registrovaných uživatelŕ drog, jejichž počet meziročně poklesl o 17,5 %. Dále skoro 3,4 mil. osob, které jsou po odvykání více jak tři roky, drogy nezačali brát, což je oproti roku 2020 nárŕst o 13,4 %. V roce 2021 bylo objeveno 121 tis. nových uživatelŕ drog, což představuje pokles o 21,7 % oproti roku 2020.

¹²⁷“CrimeStatisticsComparison 2019-2020,” CrimeStatisticsComparison | Hong Kong Police Force, accessed May 4, 2023,

https://www.police.gov.hk/ppp_en/09_statistics/csc_2019_2020.html.

¹²⁸“CrimeStatisticsComparison 2019-2020,” CrimeStatisticsComparison

¹²⁹“CrimeStatisticsComparison 2021-2022,” CrimeStatisticsComparison | Hong Kong Police Force, accessed May 4, 2023, https://www.police.gov.hk/ppp_en/09_statistics/csc.html.

¹³⁰“CrimeStatisticsComparison 2021-2022,” CrimeStatisticsComparison

¹³¹“ChinaDrugSituation Report 2021,” Consulate General ofthePeople’s Republic ofChina in New York

¹³²“ChinaDrugSituation Report 2021,”

¹³³ SyntheticDrugs in East and SoutheastAsia - 2023, accessed June 28, 2023,

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 59.

Počet registrovaných uživatelů drog i nově odhalených uživatelů klesá tímto způsobem již pět let po sobě.¹³⁴

	2016 ¹³⁵	2017 ¹³⁶	2018 ¹³⁷	2019 ¹³⁸	2020 ¹³⁹	2021 ¹⁴⁰	2022 ¹⁴¹
Heroin (kg)	8 777	9515	6281	6136	3771	1810	1306
Metamfetamin (kg)	30076	30766	6151	25100	21973	15000	19842

Tabulka 2: Počty zabavených drog v kilogramech v ČR v letech 2016-2022

4. Závěr

Myanmar má s pěstováním drog letité zkušenosti. Ostatně se na jeho území začaly drogy pěstovat již v 19. století v rámci Zlatého trojúhelníku. Zlatý trojúhelník tvoří Myanmar společně s Thajskem a Laosem. Již od začátku jeho vzniku byl však Myanmar z této trojice nejchudší zemí, a proto se i na jeho území pěstovalo nejvíce drog. Kromě toho, že je země chudá, je i hornatá. Nachází se zde Šanská náhorní plošina, kde je obtížné pěstovat normální potraviny a moc se to ani nevyplatí. S vidinou snadnějšího a méně pracného zisku se farmáři tedy často uchýlovali k pěstování opia. Vždy když došlo na území Myanmaru k nějakému konfliktu, jako bylo například vtrhnutí Kuomintangu do země, pěstování opia významně vzrostlo.

V Myanmaru se dařilo od roku 2014 postupně eradikovat a snižovat počet hektarů, na kterých se opium pěstovalo. Zlom nastal v roce 2021, kdy každoročně klesající trend skončil. Jedním z hlavních faktorů konce byly nejspíše ekonomické důsledky epidemie COVID-19.

Když v únoru roku 2021 došlo v Myanmaru k vojenskému převratu, šlo z již pozorovaných trendů předpokládat, že pěstování opia vzroste. Kromě převratu, který zemi uvrhl do politické nejistoty, ekonomika také upadala. To s kombinací doznívání následků epidemie COVID-19, která zanechala v zemi

¹³⁴“ChinaDrugSituation Report 2021,”

¹³⁵“ DrugSeizures, 2016-2020*,” UNODC, accessed May 4, 2023, https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.unodc.org%2Fres%2Fwdr2022%2FMS%2FStatistical%2520Annex%2F7.1_-_Drug_seizures_2016-2020.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK.

¹³⁶“ DrugSeizures, 2016-2020*,” UNODC

¹³⁷“ DrugSeizures, 2016-2020*,” UNODC

¹³⁸“ DrugSeizures, 2016-2020*,” UNODC

¹³⁹“ DrugSeizures, 2016-2020*,” UNODC

¹⁴⁰“ChinaDrugSituation Report 2021,”

¹⁴¹ SyntheticDrugs in East and SoutheastAsia - 2023, accessed June 28, 2023,

https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 59.

už tak slabou ekonomiku, situaci ještě zhoršilo. Do třetice zaútočilo Rusko na Ukrajinu, což celosvětově ovlivnilo cenu pohonných hmot a hnojiv. Tato zdražení se pak dotkla nejvíce chudých venkovských oblastí, kde žijí především zemědělci.

V roce 2022 došlo k navýšení výroby opioidů o celých 33%, počet hektarů, na kterých lze pěstovat meziročně vzrostl o 10 tisíc hektarů. Tyto navýšení mohly být výsledkem již zmíněné slabé ekonomiky, vysoké inflace a politické nestability po vojenském převratu, která zapříčinila, že nově nastolená junta přestala obchod a export drog kontrolovat. Zemědělci chtěli navíc v takto turbulentním období jistotu, že se užijí, proto začali svá pole rozšiřovat a kultivovat je pro lepší výnos.

V Myanmaru tedy v roce 2022 došlo k zásadnímu zvýšení pěstování opioidů, ale i metamfetaminu. Jedním z faktorů pro toto navýšení, byl právě vojenský převrat. Dalším faktorem se však ukázalo být důsledkem pandemie COVID-19. V roce 2022 bylo k vývozu na mezinárodní černý trh určeno rekordní množství opioidů. A to 62 tun heroínu a 265 tun opia.

Metamfetaminy se poté sledují pouze díky objemu drog, který se podaří zabavit. V roce 2021, tedy bezprostředně po převratu, lze pozorovat pokles zabavených drog. Spíše se přikláním, že nešlo o případ neobjevených pašerovaných drog, ale o reakci na nestabilní domácí prostředí, které se ovšem v roce 2022 stabilizovalo a produkce nadále již tolik neklesala.

Tento rekordní vývoz však zdá se nijak zásadně neovlivnil Hong Kong ani Čínskou lidovou republiku. I přes navýšenou výrobu drog ve Zlaté trojúhelníku lze v Hongkongu i ČLR pozorovat každoročně klesající počet zabaveného heroínu. S občasnými výkyvy metamfetamin také klesá.

V Hong Kongu došlo k poklesu heroínu, a k navýšení metamfetaminu. Metanfetamin však rok, co rok značně kolísá, takže se z tohoto nedají vyvodit závadějící závěry. V ČLR šel do roku 2021 pozorovat každoročně klesající trend v zabavených drogách, který nejspíše souvisí s klesajícím počtem registrovaných uživatelů drog v zemi. Jejich počty již od roku 2017 meziročně stále klesají. V roce 2022 objem heroínu opět klesl, metamfetamin se však

zvýšil. I přesto by se dalo říct, že se počet zabavených drog mezi roky 2021 a 2022 držel na stabilní úrovni.

Ačkoliv se tedy zdá, že vojenský převrat a následný nárůst pěstování a prodeje drog v Myanmaru, trh s drogami v ČLR nijak neovlivnil, nelze to potvrdit na 100%. Zvyšování zabavování drog nemusí totiž nutně znamenat jejich zvýšenou výrobu a obchod a snižování zabavování naopak nemusí nutně znamenat sníženou výrobu a obchod. Jelikož se jedná o černý trh, vlády nemají oficiální čísla, kolik se toho vyrobí, natož kolik se toho skutečně propašuje. Oblasti výroby lze pak sledovat ze satelitních snímků či děláním rozhovorů s bývalými členy zločineckých organizací.

Jedním z hlavních nedostatků práce je právě fakt, že nelegální obchod s drogami nemá nikde oficiální roční objem výroby, vše je založeno na odhadech.

Dalším cílem u této práce by mohlo být se více podrobně zaměřit na situaci v ČLR, a sledovat, jak drogy ovlivňují místní obyvatele a vládu. Zajímavý směr by mohl být i se podrobně zaměřit na to, jak mezinárodní protidrogové úřady proti nelegálnímu obchodu v Myanmaru bojují.

5. Seznam literatury

- “KeyFactsOfthe Opium Wars.” EncyclopædiaBritannica. Accessed May 1, 2023.
<https://www.britannica.com/summary/Key-Facts-of-the-Opium-Wars>.
- ABC News. “Myanmar Blocks Facebook as ResistanceGrows to Coup.” ABC News, February 4, 2021. <https://www.abc.net.au/news/2021-02-05/myanmar-blocks-facebook-as-resistance-grows-to-military-coup/13124148>.
- About Pierre-ArnaudChouvy / Geopium.Org: Www.Geopium.Org. www.geopium.org | www.chouvy-geography.com, September 19, 2019.
<http://www.geopium.org/about/>.
- Armstrong, Martin, and Felix Richter. “Infographic: The Myanmar Junta’sViolentCrackdown.” Statista Infographics, April 14, 2023.
<https://www.statista.com/chart/24538/arrests-and-deaths-in-response-to-myanmar-coup/>.
- Asiaexpertsforum. “Diana Kim on the Opium Industry in Colonial Southeast Asia.” Asia Experts Forum, June 9, 2020. <http://asiaexpertsforum.org/diana-kim-opium-industry-colonial-southeast-asia/>.
- Australian Government Department of Health and Aged Care. “What Are Drugs?” Australian Government Department of Health and Aged Care, November 15, 2022. <https://www.health.gov.au/topics/drugs/about-drugs/what-are-drugs>.
- Bevan, Richard. “The 6 Main Causes of The Opium Wars.” History Hit, February 15, 2022. <https://www.historyhit.com/main-causes-of-the-opium-wars/>.
- Butler, Gavin. “Myanmar’sCoup Has OpenedtheFloodgatesoftheSoutheastAsianDrug Trade.” VICE, December 20, 2021.
<https://www.vice.com/en/article/m7vgm3/myanmar-coup-golden-triangle-drug-trade-asia>.
- “Cocaine Drugfacts.” National Institutes of Health, December 19, 2022.
<https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/cocaine>.
- ContemporaryAuthors. . Encyclopedia.Com. 6 May. 2023 .” Encyclopedia.com, May 8, 2023. <https://www.encyclopedia.com/arts/educational-magazines/lintner-bertil-1953>.
- CrimeStatisticsComparison 2019-2020. CrimeStatisticsComparison | Hong Kong Police Force. Accessed May 4, 2023.
https://www.police.gov.hk/ppp_en/09_statistics/csc_2019_2020.html.
- CrimeStatisticsComparison 2021-2022. CrimeStatisticsComparison | Hong Kong Police Force. Accessed May 4, 2023.
https://www.police.gov.hk/ppp_en/09_statistics/csc.html.

- DeVito, Carlo. *The encyclopedia of international organized crime*. New Delhi: VivaBooks Private Limited, 2006.
- Diaries, Radio. "Timeline: Myanmar's '8/8/88' Uprising." NPR, August 8, 2013. <https://www.npr.org/2013/08/08/210233784/timeline-myanmars-8-8-88-uprising>.
- Dr. Ko-Lin Chin. Rutgers School of Criminal Justice iCal. Accessed May 9, 2023. <https://rscj.newark.rutgers.edu/people/faculty/chin-ko-lin/>.
- Drug Situation in China (2019). Office of China National Narcotics Control Commission, June 2020. http://www.nncc626.com/2020-06/25/c_1210675877.htm.
- Drug Trafficking. United Nations : Office on Drugs and Crime. Accessed May 10, 2023. <https://www.unodc.org/unodc/en/drug-trafficking/index.html>.
- Drug Seizures, 2016-2020*. UNODC. Accessed May 4, 2023. https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.unodc.org%2Fres%2Fwdr2022%2FMS%2FStatistical%2520Annex%2F7.1_-_Drug_seizures_2016-2020.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK.
- Drury, Flora. "Myanmar's Coup: Why Now - and What's Next?" BBC News, February 1, 2021. <https://www.bbc.com/news/world-asia-55882938>.
- EXECUTIVE SUMMARY - GLOBAL ILLICIT DRUG TRENDS 2003. UNODC. Accessed May 9, 2023. https://www.unodc.org/pdf/report_2003-06-26_1_executive_summary.pdf.
- Hays, Jeffrey. "Khun Sa: His Life, Army, and the Opium and Heroin Trade." Facts and Details. Accessed June 26, 2023. https://factsanddetails.com/southeast-asia/Myanmar/sub5_5g/entry-8269.html.
- Heroin Drugfacts. National Institutes of Health, January 9, 2023. <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/heroin>.
- Heroin. Centers for Disease Control and Prevention, May 23, 2022. <https://www.cdc.gov/opioids/basics/heroin.html>.
- Chappell, Bill, and Jaclyn Diaz. "Myanmar Coup: With Aung San Suu Kyi Detained, Military Takes over Government." NPR, February 1, 2021. <https://www.npr.org/2021/02/01/962758188/myanmar-coup-military-detains-aung-san-suu-kyi-plans-new-election-in-2022>.
- CHENGZHENG, ZHAO, LIU ZHIMIN, ZHAO DONG, LIU YANHONG, LIANG JIANHUI, TANG YILANG, LIU ZEYUAN, and ZHENG JIWANG. "Drug Abuse in China." *Annals of the New York Academy of Sciences* 1025, no. 1 (2004): 439–45. <https://doi.org/10.1196/annals.1316.054>.
- Chin, Ko-lin, and Sheldon X. Zhang. *The Chinese Heroin Trade: Cross-Border Drug Trafficking in Southeast Asia and Beyond*. 1st ed. New York, New York: NEW YORK UNIVERSITY PRESS, 2015.

- ChinaDrugSituation Report 2021. Consulate General of the People's Republic of China in New York. Accessed May 10, 2023. http://newyork.china-consulate.gov.cn/eng/xw/202209/t20220901_10759286.htm.
- IllicitDrugTrafficking. Illicitdrugtrafficking | TheEncyclopediaofWorldProblems. Accessed April 24, 2023. <http://encyclopedia.uia.org/en/problem/illicit-drug-trafficking>.
- InflationCalculator. Bank of England. Accessed February 16, 2022. <https://www.bankofengland.co.uk/monetary-policy/inflation/inflation-calculator>.
- Kramer, Tom, Martin Jelsma, and Tom Blickman. "Withdrawal Symptoms in the Golden Triangle: A Drugs Market in Disarray." *Trends in Organized Crime* 13, no. 1 (2009): 87–108. <https://doi.org/10.1007/s12117-009-9084-y>.
- Kuhn, Cynthia, Scott Swartzwelder, and Wilkie Wilson. *Buzzed: The Straight Facts About the Most Used and Abused Drugs from Alcohol to Ecstasy*. 5th ed. New York, New York: W. W. Norton & Company, Inc., 2019.
- Lintner, Bertil. "Guide to Investigating Organized Crime in the Golden Triangle - Introduction." Global Investigative Journalism Network, January 20, 2023. <https://gijn.org/2022/11/28/guide-to-investigating-organized-crime-in-the-golden-triangle-introduction/>.
- Lintner, Bertil. The Golden Triangle Opium Trade: An overview, March 2000. http://asiapacificms.com/papers/pdf/gt_opium_trade.pdf.
- Mahtani, Shibani, and Kyaw Ye Lynn. "Myanmar Military Seizes Power in Coup after Detaining Aung San Suu Kyi." The Washington Post, February 2, 2021. https://www.washingtonpost.com/world/asia_pacific/myanmar-aung-san-suu-kyi-arrest/2021/01/31/c780ce6a-6419-11eb-886d-5264d4ceb46d_story.html.
- McCoy, Alfred W. "From Free Trade to Prohibition: A Critical History of the Modern Asian Opium Trade." FLASH: The Fordham Law Archive of Scholarship and History. Accessed May 2, 2023. <https://ir.lawnet.fordham.edu/ulj/vol28/iss1/4/>.
- McCoy, Alfred W. Department of History, April 17, 2023. <https://history.wisc.edu/people/mccoy-alfred-w/>.
- MEFANET, síť lékařských fakult ČR a SR. "Kodein (Adiktologie)." WikiSkripta. Accessed April 28, 2023. [https://www.wikiskripta.eu/w/Kodein_\(adiktologie\)](https://www.wikiskripta.eu/w/Kodein_(adiktologie)).
- Melancon, Glenn. "Honour in Opium? The British Declaration of War on China, 1839–1840." *The International History Review* 21, no. 4 (1999): 855–74. <https://doi.org/10.1080/07075332.1999.9640880>.
- Methamphetamine Drug Facts. National Institutes of Health, March 3, 2023. <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/methamphetamine>.

- Morphine: Uses, Dosage, Side Effects, Warnings. Drugs.com. Accessed April 28, 2023. <https://www.drugs.com/morphine.html>.
- Myanmar Military Reveals Charges against Aung San Suu Kyi. The Independent, February 3, 2021. <https://www.independent.co.uk/news/world/asia/myanmar-coup-aung-san-suu-kyi-charge-b1796833.html>.
- Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed April 29, 2023. http://unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2020.pdf.
- Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed May 1, 2023. https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2021.pdf.
- Myanmar Opium Survey 2022. United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed May 3, 2023. https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_Survey_2022.pdf.
- Nath, Umapati. "The Golden Triangle Opium Trade." Academia.edu, May 24, 2014. https://www.academia.edu/2404717/The_Golden_Triangle_Opium_Trade.
- Omondi, Sharon. "Where Is the Golden Triangle?" World Atlas, May 11, 2018. <https://www.worldatlas.com/articles/where-is-the-golden-triangle.html>.
- Opioid vs Opiate - What's the Difference between Them? Drugs.com. Accessed April 12, 2023. <https://www.drugs.com/medical-answers/difference-between-opioid-opiate-3504802/#>.
- "Opium Poppy Cultivation Estimates Increase in Myanmar in 2022 against Backdrop of More Sophisticated Production: UNODC Report." United Nations : Office on Drugs and Crime. Accessed June 29, 2023. https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2023/January/opium-poppy-cultivation-estimates-increase-in-myanmar-in-2022-against-backdrop-of-more-sophisticated-production_-unodc-report.html.
- Opium Wars. Encyclopædia Britannica, April 28, 2023. <https://www.britannica.com/topic/Opium-Wars>.
- Peng, Xu. "The Impacts of China's International Development Programmes on Conflicts' Areas: ---How Does China's Opium Substitution Programme Influence Conflict Dynamics in Northern Myanmar." Academia.edu, October 20, 2020. https://www.academia.edu/44337629/The_impacts_of_Chinas_International_Development_Programmes_on_Conflicts_Areas_How_does_Chinas_opium_substitution_programme_influence_conflict_dynamics_in_northern_Myanmar.
- Pike, John. "Military." Military Coups in Burma. Accessed June 26, 2023. <https://www.globalsecurity.org/military/world/war/myanmar1.htm>.
- Pomfret, Alice. "From Opium to Meth: How Myanmar Became the World's Leading Producer of Methamphetamine." Talking Drugs, February 7, 2023.

<https://www.talkingdrugs.org/from-opium-to-meth-how-myanmar-became-the-worlds-leading-producer-of-methamphetamine/>.

Prescription Opioids. Centers for Disease Control and Prevention, August 29, 2017.
<https://www.cdc.gov/opioids/basics/prescribed.html>.

professional, Cleveland Clinic medical. "Amphetamine: Meaning, Uses, Side Effects & Types." Cleveland Clinic. Accessed June 29, 2023.
<https://my.clevelandclinic.org/health/drugs/23039-amphetamines>.

Richard Cavendish | Published in History Today Volume 58 Issue 6 June 2008. "The Treaties of Tianjin." History Today. Accessed June 26, 2023.
<https://www.historytoday.com/archive/months-past/treaties-tianjin>.

Sakho, Antoine. "The Opium Wars Never Ended: Narcotics' Trauma in South-East Asia." Academia.edu, May 26, 2014.
https://www.academia.edu/4887398/The_Opium_Wars_never_ended_Narcotics_trauma_in_South_East_Asia.

Spending on Illegal Drugs This Year: Worldometer. Accessed May 10, 2023.
<https://www.worldometers.info/drugs/>.

Strangio, Sebastian. "Illicit Drug Production Has Surged since Myanmar's Coup." – The Diplomat, February 2, 2022. <https://thediplomat.com/2022/02/illicit-drug-production-has-surged-since-myanmars-coup/>.

Strangio, Sebastian. "Military Coup Has Inflicted 'permanent' Damage on Myanmar, World Bank Says." – The Diplomat, June 28, 2023.
<https://thediplomat.com/2023/06/military-coup-has-inflicted-permanent-damage-on-myanmar-world-bank-says/>.

Strangio, Sebastian. "Protests, Anger Spreading Rapidly in the Wake of Myanmar Coup." – The Diplomat, February 8, 2021. <https://thediplomat.com/2021/02/protests-anger-spreading-rapidly-in-the-wake-of-myanmar-coup/>.

Synthetic Drugs in East and Southeast Asia 2022. United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed May 10, 2023.
https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2022/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2022.pdf.

Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2021. Accessed May 10, 2023.
https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2021/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2021.pdf.

Szczepanski, Kallie. "The 8888 Uprising in Myanmar (Burma)." ThoughtCo.
<https://www.thoughtco.com/the-8888-uprising-in-myanmar-burma-195177>
(accessed May 6, 2023).

The Chinese connection: Cross-boarder drug trafficking between Myanmar and China, April 2007. <https://www.ojp.gov/pdffiles1/nij/grants/218254.pdf>.

- Times, Global. "China the Country with the Most Number of Outlawed Drugs and Strictest Drug Control System in the World: Ministry." Global Times. Accessed April 30, 2023. <https://www.globaltimes.cn/page/202206/1268844.shtml>.
- "Understanding Drug Use and Addiction Drug Facts." National Institutes of Health, January 24, 2023. <https://nida.nih.gov/publications/drugfacts/understanding-drug-use-addiction>.
- Wongcha-um, Panu, and Tom Allard Panu Wongcha-um. "Drug Trafficking Surging in Years since Myanmar Coup." Reuters, February 2, 2022. <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/drug-trafficking-surgings-year-since-myanmar-coup-2022-02-01/>.
- Ye Linn, Kyaw. "Myanmar Adopts Nonviolent Approach to Resist Army Coup." Arab News, February 4, 2021. <https://www.arabnews.com/node/1803301/world>.
- Yeung, Jessie. "With No More Covid Restrictions, Asia's Drug Cartels Are Thriving, UN Report Warns." CNN, June 2, 2023. <https://edition.cnn.com/2023/06/02/asia/unodc-asia-drug-report-2023-intl-hnk/index.html>.

6. Seznam obrázků

1. Main heroine trafficking flows as described by reported seizures, 2016-2020. Accessed May 9, 2023. https://www.unodc.org/res/wdr2022/MS/Statistical%20Annex/7.3.1_-_Main_heroin_trafficking_flows_as_described_by_reported_seizures_20162020.pdf.
2. Main methamphetamine trafficking flows as described by reported seizures, 2016-2020. Accessed May 9, 2023. https://www.unodc.org/res/wdr2022/MS/Statistical%20Annex/7.3.7_-_Main_methamphetamine_trafficking_flows_as_described_by_reported_seizures_20162020.pdf.
3. Google maps. Accessed February 18, 2022. <https://www.google.com/maps>.
4. “EXECUTIVE SUMMARY - GLOBAL ILLICIT DRUG TRENDS 2003.” UNODC. Accessed May 9, 2023. https://www.unodc.org/pdf/report_2003-06-26_1_executive_summary.pdf, 8.
5. “Myanmar Opium Survey 2022.” United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed May 3, 2023. https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_Survey_2022.pdf, iii.
6. Myanmar Opium Survey 2020 - United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed April 29, 2023. http://unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2020.pdf, 27.
7. Myanmar Opium Survey 2021 - United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed May 1, 2023. https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_survey_2021.pdf, 23.
8. “Myanmar Opium Survey 2022.” United Nations Office on Drugs and Crime. Accessed May 3, 2023. https://www.unodc.org/documents/crop-monitoring/Myanmar/Myanmar_Opium_Survey_2022.pdf, 17.
9. Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2023. Accessed June 28, 2023. https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 86.
10. “Synthetic Drugs in East and Southeast Asia - 2023. Accessed June 28, 2023. https://www.unodc.org/roseap/uploads/documents/Publications/2023/Synthetic_Drugs_in_East_and_Southeast_Asia_2023.pdf, 7.